

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Фонд выдання газеты «Наша Ніва». Выходзіць штотыднёва, у пятніцы

Лукашэнка мяняе базу

Цяперашні курс краіны падтрымліваюць багатыя і забяспечаныя. Старонка 3.

Усё гэты Сідорскі...

Януковіч размаўляў зь беларускім прэм'ерам пра неабходнасьць дэмакратычных зьменаў. Старонка 12.

Мілінкевіч сусьветным лідэрам: выратуйце Казуліна

49-ы дзень галадоўкі Казуліна. Мілінкевіч звярнуўся да кіраўнікоў ЗША, Расеі, Нямеччыны, Францыі. Старонка 7.

Сьмерць за сьмерць

У справе банды Марозава пастаўлена кропка. За 16 забойстваў верхаходы групоўкі адкажуць уласнымі жыццямі, астатнія атрымаюць вялікія тэрміны зьняволеньня. Вынікі закрытага працэсу — старонка 8. Меркаваньні сьвятароў: сьмяротная кара мае права на існаваньне. Старонка 9.

Папулярны рэцэпт

Яшчэ адна галадоўка скончылася перамогай.

Бабулі-каталічкі ў Горадні за шэсьць дзён дабіліся касьцёла для ўнукаў. Старонка 4.

У нумары

50 РАДКОЎ РЭДАКТАРА

Тое, што нас яднае

«У подны час няпроста быць няподлым», — піша Генадзь Бураўкін, вечарына якога сабрала на тыдні аншлаг у Палацы мастацтваў (старонка 23). Людзі прыйшлі, хоць да апошняга не было пэўнасьці, ці дазваляць імпрэзу. Увогуле, тыдзень мінуў пад знакам дробных подласцяў: апаганілі лаву Клінтана ў Курапатах (старонка 14); восем разоў спынялі моладзь, што вандравала па мясцінах Слуцкага паўстання (старонка 19); запэкалі Мілінкевічу фарбай машыну (старонка 7). Пайшлі сыгналы, што сацыяльным работнікам загадана сачыць за палітычнымі настроямі пэнсіянэраў (старонка 3). Прычына ясная: сацыялігі дыктастуюць старэнне рэжыму. Яго пачынаюць падтрымліваць пераважна тыя, «каму жыць добра» (старонка 3).

І зь іншага боку, досвед гарадзенскіх каталікоў, якія пасьцідзённай галадоўкай дабіліся таго, чаго дзесяць гадоў не маглі дамагчыся звычайным шляхам (старонка 4), пацвердзіў даведзенае ўжо пратэстантамі з «Новага жыцця», віцебскімі прадпрымальнікамі. Дзяржава любым спосабам унікае публічных канфліктаў з грамадзянамі па-за палітычным полем.

Галадоўкі ўсё часцей называюць «апошнім эфэктыўным сродкам» у адстойваньні правоў асобы перад дзяржавай. Дыктатура — гэта сутыкненьне з уладай адзін на адзін, без амартызатараў у выглядзе грамадзкіх арганізацый, судоў, закону ўрэшце. І сьмеласьць асобы будзе стрымліваць дзяржаву, пакуль іх канфлікт мае розгалас. То бок, пакуль існуюць незалежныя СМІ.

Тут хаваецца адказ на пытаньне: ці ня варта, зважаючы на ўціск, немагчымасьць распаўсюджвацца, а часта і друкавацца, ператварыць газэты ў «баявыя лісткі», выходзіць падпольна і займацца контрагітацый? Ня варта. «Ня будзем пісаць громка. Будзем спакойне, цвёрда кідаць усім праўду ў вочы, пастараемся быць цяроплівымі і панаваць над сабою: няхай халодны розум моцна трымае ў руках гарачае сэрца». Крэда, прагалошанае заснавальнікамі «Нашай Нівы» сто гадоў таму, актуальнае дагэтуль. Актуальным застаўся і іх заклік да чытачоў: падтрымлівайце нас! Работа працягваецца.

Андрэй Скурко

Да ўвагі чытачоў

З 1 снежня галоўным рэдактарам газэты «Наша Ніва» стаў Андрэй Скурко. А. Скурко нарадзіўся ў 1978 у мястэчку Крывічы на Мядзельшчыне. Ён скончыў беларускую філіялёгію БДУ. Аўтар «Нашай Нівы» ад 1998, ад 2000-га — намесьнік галоўнага рэдактара. У 2006 годзе быў абраны намесьнікам старшыні Беларускага ПЭН-Цэнтру.

люстра дзён

Лукашэнка мяняе базу 3

Ствараецца сыстэма татальнага сачэньня за грамадзянамі 3

Імклівая перамога гарадзенскіх каталікоў 4

Мілінкевіч сусьветным лідэрам: уратуйце Казуліна . 7

Мілінкевіча затрымалі шосты раз 7

Сьмерць за сьмерць 8

Сьвятары: сьмяротная кара мае права на існаваньне 9

Беларуская атамная станцыя паўстане ў Чавусах 10

Мірны атам: меркаваньні разьбіліся папалам 10

Квасьнеўскі: спыніць ізаляцыю Беларусі 12

Усё гэты Сідорскі... 12

Няма сэнсу 12

Дык ці адраджаюцца пэрсанальныя пэнсіі? 13

Наступнікам Пуціна будзе праваслаўны кагэбіст 13

Хроніка 14

Праваслаўная маральнасьць у школах Гарадзеншчыны ... 18

Менская моладзь растрывожыла случкую міліцыю 19

Аб усім патроху 24

камэнтары

Павал Севярынец. Лісты зь лесу 14

Аляксандар Класкоўскі. Дэмарш Мандэльсона 16

Віталь Тарас. Суцэльныя непрыемнасьці, альбо Антрапалёгія Інтэрнэту 20

левым вокам

Лёлік Ушкін. Дзяржава для народу 17

з усіх старон

Фафудзьдзя 22

культура

Бураўкін сабраў аншлаг 23

Дыскаграфія 26

газэтка дзеткам

Плястыляндзя 27

вольны час

Дзе варта быць 28

мы самі

Дзякуй ахвярадаўцам 30

калі б...

Малюнкі Лёліка Ушкіна 31

М Е Х
С Е Т К А В Ы
ДЛЯ Г А Р О Д Н Ы Н Ы
т. 669-25-82

Лукашэнка мяняе базу

Цяперашні курс краіны пачынаюць падтрымліваць багатыя і забяспечаныя.

Даследчы цэнтр Інстытуту прыватызацыі і мэнаджмэнту быў правёў апытаньне, каб высветліць стаўленьне беларусаў да каштоўнасьцяў рынкавай эканомікі. Рэспандэнтам прапаноўвалася адказаць на цэлы шэраг пытаньняў, звязаных з гэтай тэмай. Некаторыя вынікі даюць прастору для значных роздумаў.

Вельмі паказальным зьяўляецца пытаньне аб сярэдніх заробках насельніцтва: 25% атрымліваюць менш за 100 даляраў, 32% — ад 100 да 150 даляраў, па 22% — ад 150 да 200 даляраў і 21% — звыш 200.

Найбольш забяспечанымі зьяўляюцца жыхары Менску і буйных гарадоў. Толькі траціна апытаных могуць дазволіць сабе якасную ежу і вопратку. Разам з тым 40% можа набыць сабе патрыманы ці новы аўтамабіль, а кватэру ў стане набыць 12% насельніцтва.

Чвэрць насельніцтва апроч асноўнай працы мае яшчэ і падпрацоўкі. Адпаведна вынікам апытаньня, найбольш мабільнымі і актыўнымі, што датычыць падпрацовак,

зьяўляюцца вайскоўцы і міліцыянты, а таксама мэнаджэры сярэдняга і вышэйшага зьяўна.

40% апытаных кажуць, што не адчуваюць нічога новага ў цяперашняй эканамічнай сытуацыі, чвэрць кажа пра тое, што даводзіцца «круціцца», каб забяспечыць родным годнае жыцьцё, 17,8% выкарыстоўваюць сытуацыю, каб дабіцца ў жыцьці большага. Толькі 4,3% ніяк ня могуць прыстасавацца да сёньняшніх рэаліяў.

Жыхары вёсак і малых раённых гарадкоў лічаць, што бліжэйшым часам іхняе жыцьцё ніякім чынам ня зьменіцца. Тое ж думаюць і менчукі. Затое насельнікі буйных і абласных гарадоў лічаць, што іх чакаюць зьмены да лепшага. Да горшага ва ўсіх населеных пунктах рыхтуюцца ад 5,5 да 9,5% насельнікаў. Трэба адзначыць, што апытаньне праводзілася ў ліпені, таму насельніцтва не адрагавала на магчымае павышэньне цэн на газ.

Што цікава, беларусаў больш за эканамічныя праблемы хваляюць сацыяльныя

накшталт п'янства.

Людзі старэйшага веку найперш думаюць, што эканамічнае становішча ў краінах Балтыі горшае за беларускае, моладзь, у сваю чаргу, мае адваротнае меркаваньне.

Жыхары Менску лічаць найбольш эфэктыўнай эўрапейскую мадэль эканамічнага разьвіцьця, а вось насельнікі вёсак, раённых і абласных гарадоў выказваюцца за такі тып, які існуе цяпер у Беларусі, называючы яго найбольш эфэктыўным.

Вера насельніцтва ў тое, што ў краіне праводзяцца рынкавыя рэформы, залежыць ад заробку апытаных. Чым ніжэйшы заробак, тым большая вера і наадварот. 81% насельнікаў лічаць, што Беларусі неабходныя рынкавыя пераўтварэньні.

Абсалютная большасьць рэспандэнтаў незалежна ад заробку лічаць, што за апошнія гады Беларусь дасягнула большых посьпехаў у эканамічнай сфэры, чым суседнія краіны.

Толькі 31% рэспандэнтаў лічаць, што Беларусь і Расея мусяць стварыць саюзную дзяржаву з адной валютай,

парлямэнтам і прэзыдэнтам, яшчэ менш — 29% — выказваюцца за тое, каб Беларусь увайшла ў склад Расеі. Разам з тым 55% апытаных выказваюцца за тое, каб Беларусь увайшла ў Эўрасаюз, але столькі сама рэспандэнтаў лічаць, што ўрады заходніх краінаў перашкаджаюць разьвіцьцю беларускай эканомікі.

Прыхільнікаў пераменаў найбольш сярод прадстаўнікоў маладога і сярэдняга пакаленьняў — да траціны. Цікава, што найбяднейшыя пласты насельніцтва зьяўляюцца прыхільнікамі рынкавых рэформаў ці пяснейшай інтэграцыі з Расеяй, а найбачейшыя падтрымліваюць цяперашні курс краіны, але выступаюць супраць інтэграцыі з Расеяй. Такім чынам адбываецца зьмена асноўнай электаральнай базы дзейнага прэзыдэнта.

Навінам тэлебачаньня і іншых дзяржаўных СМІ найперш давяраюць у невялікіх населеных пунктах, з павелічэньнем колькасьці насельніцтва ў горадзе павышаецца адпаведна і давер да Інтэрнэту ды незалежных выданняў.

Толькі кожны пяты рэспандэнт штодня карыстаецца Інтэрнэтам. 48% ім увогуле не карыстаюцца, а 17% ня ведаюць, што гэта такое.

Зьміцер Панкавец

Ствараецца сыстэма татальнага сачэньня за грамадзянамі

У Сьветлагорскім раёне працоўныя сацыяльнай службы атрымалі распараджэньне *штодня ад 13 да 15 гадзінаў* паведамляць сваёй начальніцы пра стан здароўя падапечных пэнсіянераў, а таксама іхні *палітычны настрой і тыповыя выказваньні*.

Таксама і РАА даслаў па школах паперу, дзе дырэктаркі мусяць *штодня* паведамляць пра грубыя парушэньні працоўнай дысцыпліны рабётынікамі, а таксама палітычную інфармацыю.

Штомесячна яны мусяць здаваць абагульнёную інфармацыю.

Пракамэнтуйце, калі ласка, гэта публічна, бо, несумненна, у Вас ёсьць і ад іншых чытачоў такая інфармацыя.

Мікола Бусел, Дуброва, Сьветлагорскі раён

Камэнтар Рэдакцыі. Аналягічная інфармацыя надыходзіць і зь іншых рэгіёнаў. Гэта, у часы нааўнасьці незалежных выданняў у каталёгу «Белпошты» зьвесткі пра іх падпісчыкаў пошты адпраўлялі ў органы ўлады. Некалькі дзеячаў інтэлігенцыі і грамадзкіх актывістаў з рэгіёнаў паведамлілі, што да іхных суседзяў зьвярталіся з просьбамі разьмясьціць у іхніх кватэрах «жучкі» для праслухоўваньня. Шэраг грамадзкіх дзеячаў рэгулярна абшукваюць на мяжы. Пра што гэта сьведчыць? Пра тое, што ўлада сьпешна выбудоўвае сыстэму татальнага кантролю за грамадзтвам і стварыла «чорныя сьпісы» палітычна нядобранадзейных. Рэпрэсаваць — час ня той, але запалохваць людзей, замінаць у іхным прасоўваньні будучь. Гэта таксама паказвае, да чаго насамрэч рыхтуюцца ўлады, на словах гавораць пра «эвалюцыю да дэмакратыі» і «дзяржаву для народу».

Усе процізаконныя дзеянні калісьці атрымваюць належную ацэнку. Вось як у сераду прыйшла інфармацыя з Баўгарыі, што й там ужо раскрываюцца дасье былога баўгарскага аналягу КГБ, а былым сакрэтным інфарматарам будзе закрытая дарога на адказныя пасады.

Раім усякую інфармацыю на гэтую тэму дасылаць беларускім і міжнародным праваабаронцам і ў місію АБСЭ ў Беларусі.

Імклівая перамога гарадзенскіх каталікоў

У Горадні на шостыя суткі спынілася галадоўка-пост пробашча і верніц парафіі Найсвяцейшай Панны Марыі, Маці міласэрнасьці. Пасьля таго як галадоўнікаў падтрымаў біскуп Кашкевіч, старшыня аблвыканкаму сьпешна падпісаў дазвол, зь якім марудзіў дзесяць гадоў.

Акцыя пратэсту пачалася 1 снежня, калі галадоўку абвясцілі айцец Аляксандар Шэмет і 12 парафіянак. Ад поўначы 1 снежня яны адмовіліся ад ужываньня ежы. Галадоўка праходзіць у драўлянай капліцы, дзе штодня зьбіраюцца на набажэнствы вернікі. Галадоўнікі дамагаліся, каб гарадзкія ўлады далі пісьмовы дазвол на пабудову храму, якога парафія не ня моцць атрымаць дзесяць гадоў. Найстарэйшая ўдзельніца галадоўкі мела 79 гадоў.

Айцец Шэмет кажа: «Першапачаткова думаў, што гэтую акцыю падтрымаюць толькі чацьвёра парафіянак, але пасьля ранішняй імшы ўбачыў, што верніц засталася нашмат болей. Я запытаўся, ці засталіся яны памаліцца, ці зь якой іншай патрэбы. Адказалі, што таксама будуць пасьціцца. Казаў, што старэйшыя людзі няхай пратрымаюцца тры дні, іншыя пяць, а я, як маладзейшы, буду галадаць болей, колькі Бог дазволіць».

Спачатку гаварылася пра

тое, што вернікі будуць знаходзіцца ў капліцы толькі днём, а на ноч вяртацца дадому, але галадоўніцы прынялі рапэньне заставацца ўвесь час унутры збудаваньня. Коўдры і падушкі ўдзельніц галадоўкі-посту былі разьмешчаныя проста вакол алтара.

«У пятніцу раніцай прыходзіў да нас нейкі «гэбіст», штодня ля капліцы дзяжурьць нейкая машына, — гаворыць Аляксандар Шэмет.

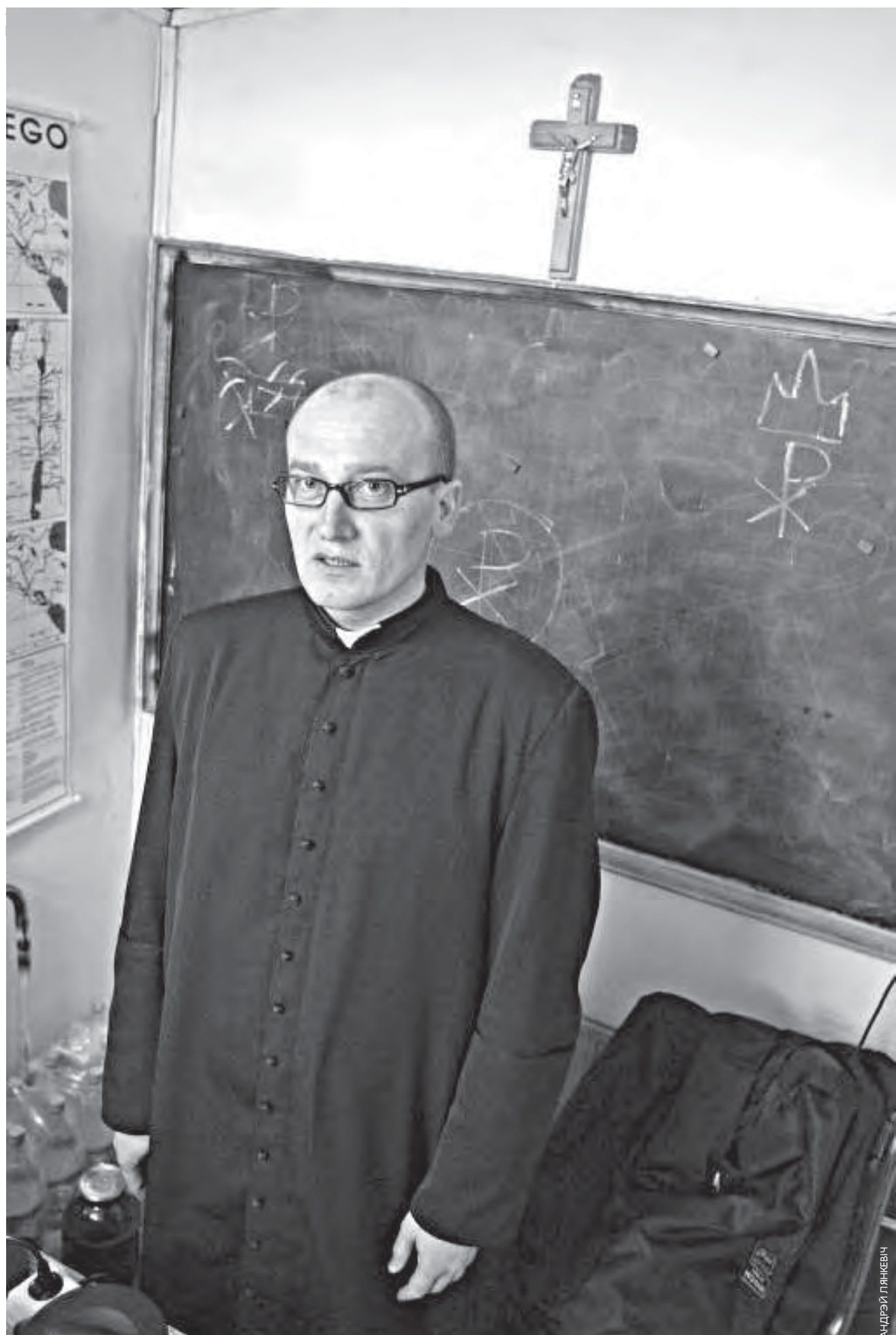
Айцец Аляксандар Шэмет

нарадзіўся 9 красавіка 1961 у вёсцы Люсіна (Ганцавіцкі раён). Там жа скончыў школу. Пасьля вучыўся на кухара ў Баранавічах. Працаваў у санаторыі «Нарач». У 1982 паступае ў Рыскую духоўную сэмінарыю, сканчае яе ў 1987. У гэтым жа годзе працуе вікарыем у Рызе і Даўгапілсе. З 1988 сьвятарствуе ў Беларусі, у вёсках Адамавічы і Сіліванаўцы (Гарадзенскі раён). У 1992–1994 вучыўся ў Папскім унівэрсытэце ў Рыме. З 1994 па 1996 працягвае працу ў Сіліванаўцах. Ад 1998 айцец Шэмет узначаліў парафію Найсвяцейшай Панны Марыі Вастрабрамскай, Маці міласэрнасьці, дзе і сьвятарствуе да сёньня.

Працяг на старонцы 6.

Галадоўніцы начавалі проста ў капліцы ля алтара.

Імклівая перамога гарадзенскіх каталікоў

Працяг са старонкі 4.

— Прыходзіла журналістка з мясцовай газэты «Перспектива», пыталася, нашто я даю звесткі пра галадоўку апазыцыйным выданням. Адказваю, што для мяне няма розніцы між дзяржаўнымі і недзяржаўнымі, а адказваю тым, хто выказвае цікавасць да нашага пратэсту. Я не раблю з галадоўкі палітычную акцыю, і журналісты, дзякуй ім за гэта, усё разумеюць».

Цягам выходных кепска зрабілася дзвюм верніцам. Уначы на панядзелак гіпертанічны крыз здарыўся з 68-гадовай Тарэзай Мілашэўскай, яе забрала дадому дачка, якая жыве каля капліцы. Спадарыня Мілашэўская была вымушаная перапыніць сваю галадоўку. Хуткая дапамога таксама прыяжджала да 71-гадовай Ірэны Гілюк, але апошняя засталася з удзельнікамі посту.

У нядзелю галадоўнікаў наведваў біскуп гарадзенскай епархіі Аляксандар Кашкевіч разам з іншымі святарамі з Горадні, Ліды ды іншых месцаў. Біскуп Кашкевіч выступіў з невялічкай прамовай перад імшой, дзе адзначыў, што ён згам з вернікамі ў іхнім змаганні за справядлівасць.

Айцец Шэмет кажа, што не чакаў візыту такога высокага госьця. «Для мяне гэта была надзвычай прыемная нечаканасць, — кажа святар. — Біскуп блаславіў нас у нашай справе, а пасля прыватна запытаўся, чаму я не прыйшоў напярэдадні галадоўкі-посту ў курыю, калі мяне выклікалі. Адказаў шчыра, што забаяўся, забаяўся таго, што акцыя ня будзе падтрыманая».

У галадоўцы-посце ня ўдзельнічаў ніводны мужчы-

на. «Яны ўсе баяцца, — кажа айцец Шэмет. — Пасля, канечне, ім будзе сорамна перад гэтымі сьвятымі жанчынамі, што галадалі не яны, але цяпер ахвотных далучыцца да нас мужчынаў няма».

Таксама былі візыты ад прадстаўнікоў Саюзу палякаў, што ўзначальвае Анжэліка Борыс, прыяжджаў польскі консул. Зь Менску ў Горадню завіталі ўладзімер Мацкевіч і Дзяніс Гіль, якія бралі ўдзел у галадоўцы-посце вернікаў царквы «Новае жыццё». Уладзімер Мацкевіч кажа: «У гарадзенцаў больш сьціплены і аске тычныя ўмовы, чым былі ў нас. Нас вельмі цёпла прынялі, мы расказалі пра ўласную галадоўку. Гэтыя бабулькі пакінулі на нас вельмі моцнае ўражаньне, шкада толькі, што сярод удзельнікаў няма моладзі і мужчынаў. Відаць, гэтыя бабулькі больш моцныя ў сваёй веры».

У аўторак капліцу наведваў прадстаўнік рады па справах

рэлігіяў і нацыянальнасьцяў Гарадзенскага аблвыканкаму Ігар Папоў. «Ён прынёс дакумэнт, які дазваляў нам будаўніцтва касцёлу, але мы адмовіліся яго прыняць, бо ён быў напісаны на імя сьвецкага чалавека. Я сказаў, што ліст мусіць быць накіраваны асабіста біскупам, — кажа а. Аляксандар. — У сераду 6 снежня да нас у капліцу прыехаў біскуп Кашкевіч, які прывёз афіцыйны дакумэнт за подпісам старшыні Гарадзенскага аблвыканкаму ўладзімера Саўчанкі, які дазваляе нам будаўню. Трымаць далей галадоўку ня мае сэнсу, мы дамагліся свайго. Біскуп Кашкевіч падзякаваў

жанчынам, што ўдзельнічалі ў пратэсьце, за іхнюю веру. Цяпер жанчыны плачуць і моляцца, яны вельмі задаволеныя, што галадалі не дарма».

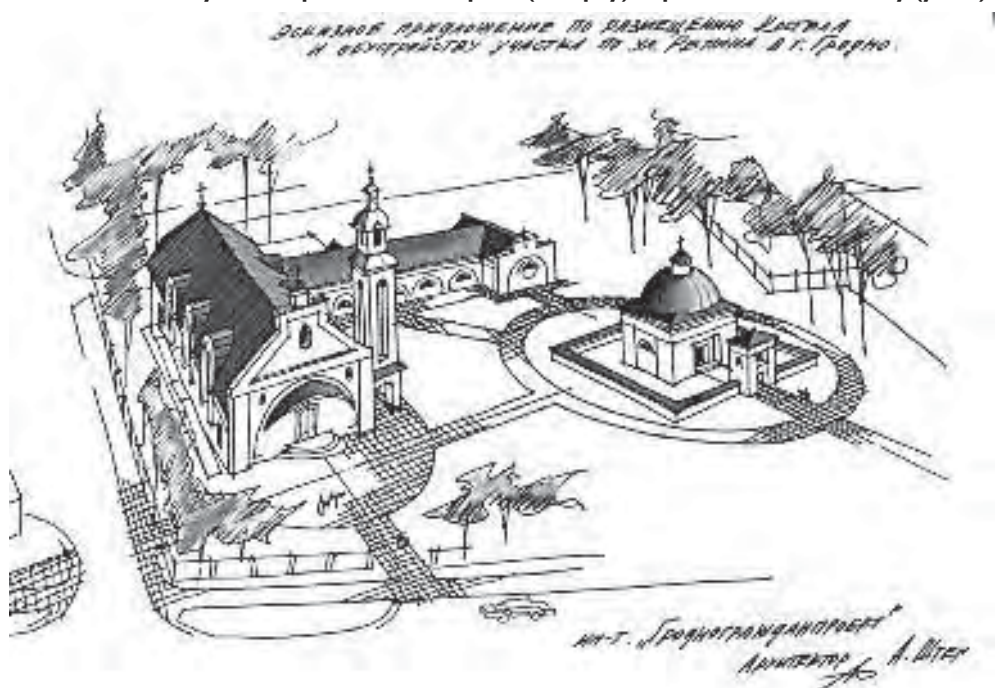
Гэта ўжо чацьвёрты выпадак, калі галадоўка пратэсту дала плён. Раней пасьпеху дабіліся менскія пратэстанты, віцебскія і берасьцейскія прадпрыемальнікі. Праўда, у будучыні галадоўнікаў звычайна чакалі новыя напады і падкрэсьленая ўвага органаў улады.

Ужо бліжэйшым часам айцец Аляксандар Шэмет збіраецца распачаць будаўніцтва храму.

Зьміцер Панкавец,

Каплічка, у якой зараз моляцца вернікі (зьверху) і праект новага касцёлу (унізе).

Мілінкевіч сусьветным лідэрам: выратуйце Казуліна

Больш, чым Казулін, у сучаснай Беларусі прагаладаў толькі Аўтуховіч.

Экс-кандыдат у прэзідэнты 48-я суткі трымае галадоўку ў калёні «Віцьба». Такім чынам ён дамагаецца разгляду пытання пра сытуацыю з правамі чалавека ў Беларусі на Радзе Бясьпекі ААН. Патрабаваньне амаль немагчымае, улічваючы практыку дыпламатычных працэдураў у гэтай міжнароднай арганізацыі. Іншым пунктам патрабаваньняў былога кандыдата зьяўляецца, тое, каб Палітычная рада дэмакратычных сілаў зьявілася да прэм'ера Сідорскага з прапановай узяць у свае рукі ўладу, бо Лукашэнка, на думку Казуліна, нелегітымны.

У аўторак 5 сьнежня з дазволу дэпартаменту па выкананні пакараньняў нечарговую 30-хвілінную сустрэчу з мужам у калёні мела Ірына Казуліна. Яна пераконвала мужа спыніць галадоўку, але пакуль Казулін не паддаўся на ўгаворы.

Цяпер вага Казуліна складае 65 кіляграмаў, за час знаходжання за кратамі ён страціў больш за 40 кг. І Казуліна кажа, што яе муж пакуль трымаецца бадзёра, захаваў той жа погляд і гаворку, што і раней.

Казулін ня выключыў свайго выхаду з галадоўкі, але ў тым выпадку, калі ягоня патрабаванні падтрымае палітычная рада аб'яднаных дэмакратаў і хоць адна эўрапейская краіна выступіць з прапановай унясення ў Радз Бясьпекі ААН пытання аб правах чалавека ў Беларусі. Пакуль гэтыя патрабаванні ня будуць выкананыя, Казулін зьбіраецца працягваць галадоўку.

Казуліну была зробленая прапанова

PHOTO BY MEDIA.NET

аб пераводзе ў Менск, у Рэспубліканскі турэмны шпіталь, але ён адмовіўся.

Разам з Ірынай Казулінай у «Віцьбу» ездзіў былы дэпутат і палітвязень Сяргей Скрабец. Летась Скрабец 43 дні прагаладаў у Берасцейскім ізалятары, таму ведае, што адчувае чалавек пасля сарака дзён галадоўкі. «Нягледзячы на тое што Казулін цяпер бадзёры, усё можа змяніцца ў кожную хвіліну», — кажа ён.

У Казуліна панізіліся ціск і тэмпература. Скрабец кажа, што такая працяглая галадоўка так ці інакш адаб'ецца на здароўі лідэра сацыял-дэмакратаў. Тым часам Аляксей Кароль заявіў, што Ка-

зулін у любым выпадку застанецца лідэрам партыі, незалежна ад таго, колькі часу ён правядзе за кратамі.

У сераду Аляксандр Мілінкевіч зьявіўся з адкрытымі лістамі да Ўладзіміра Пуціна, Джорджа Буша, Ангелы Мэркель і Жака Шырака. «Заклікаю вас зрабіць ўсё магчымае, каб выратаваць жыццё Казуліна і вызваліць палітзняволеных у Беларусі», — піша ён у звароце.

Днём раней, у аўторак, Аляксандар Мілінкевіч ініцыяваў вылучэнне Казуліна на прэстыжную прэмію Марціна Эналса. «Мужнасьць і рашучасьць Аляксандра Казуліна ў барацьбе за свае правы выклікае захапленне. Яго галадоўка сёння зьяўляецца сымбалам імкнення ўсіх беларусаў жыць у свабоднай дэмакратычнай краіне. Пра яе павінен ведаць увесь сьвет. Гэта ўзнагарода перш за ўсё стане магутным міжнародным патрабаваннем да рэжыму ў Беларусі — пачаць вызваленне палітзняволеных», — напісаў Мілінкевіч.

Прэмію Марціна Эналса прысуджае журы, складзенае з прадстаўнікоў найбуйнейшых сусьветных праваабарончых арганізацый «Amnesty International», «Human Rights Watch», «Human Rights First», Міжнароднай фэдэрацыі правоў чалавека, Сусьветнай арганізацыі супраць катаваньняў ды іншых.

У 2006 годзе ляўрэатамі прэміі былі іранскі журналіст Акбар Гянджы і юрыст-радыёкамэнтатар з Зымбабвэ Арнольд Цунга.

Зьміцер Панкавец, МБ

Мілінкевіча затрымалі шосты раз

Аляксандар Мілінкевіч як давераная асоба дэмакратычных кандыдатаў займаецца цалкам легальнай справай — збірае подпісы ў рамках перадвыбарчай кампаніі. Ягоня паездкі па краіне

выклікаюць нэрвовую рэакцыю ўладаў. У Горадні яму забаранілі праводзіць экскурсію ў старым раёне гораду, у Лідзе «невядомыя» размалявалі аўтамабіль палітыка чырвонай і зялёнай фар-

бамі, нягледзячы на тое, што аўто ўвесь час знаходзілася пад пільнай увагай міліцыі. А ў Белаазёрску 4 сьнежня палітыка запозрылі... у распаўсюдзе наркатыкаў і алькаголю. Разам зь

Мілінкевічам былі затрыманыя ягоня памочнік Аляксей Кавалец ды прэс-сакратар Павал Мажэйка. Супрацоўнікі міліцыі правялі асабісты надгляд затрыманых і склалі працяжок.

Гэта ўжо шостае затрыманьне Мілінкевіча пасля прэзідэнцкай кампаніі.

Сямён Печанко

Сьмерць за сьмерць

У справе банды Марозава пастаўлена кропка. За 16 забойстваў ды іншыя цяжкія злачынствы верхаходы групойкі адкажуць ўласнымі жыццямі, астатнія атрымаюць вялікія тэрміны зняволення.

Ліквідацыя гомельскай арганізаванай злачыннай групойкі, кіраванай Сяргеем Марозавым, — найбольш гучная крымінальная справа апошняга часу. На лаву падсудных трапілі паўсотні чалавек. Ім закідалі забойствы, выкраданні людзей, гандаль зброяй, рэкёт. Крымінальная групойка, якая тэарэтызавала Гомель больш за 10 год, мела надзейныя сувязі ў структурах улады. Былы кіраўнік Упраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй УУС Гомельскага аблвыканкаму па выніках суду атрымаў 18 гадоў зняволення. У звязку са справай Марозава працягваецца следства ў дачыненні да двух былых намеснікаў начальніка УУС вобласці.

Аднак нашумелая справа пакідае шмат пытанняў. Працэс праходзіў у закрытым рэжыме на тэрыторыі СІЗА Менску. Афіцыйна гэтая акалічнасць была патлумачаная адсутнасцю адпаведнага колькасці падсудных памяшкання і пытаннямі бяспекі. Пры гэтым дзяржаўны тэлеканал АНТ шчыра канстатаваў: пра шматгадовыя зьверствы «марозаўцаў» ведалі ўсе. Цяпер і сапраўды ўсе ведаюць пра падрабязнасці стварэння і развіцця гомельскай групойкі: пра татальны рэкёт бізнэсоўцаў, забойствы канкурэнтаў і выпадковых асобаў, спробы легалізацыі «бізнэсу» і зрошчванне з прадстаўнікамі мясцовай і рэспубліканскай улады. Пра зьвярыны нораў кіраўніка банды Сяргея Марозава, урэшце.

Незалежныя журналісты маюць свае меркаванні наконт прычынаў закрытасці працэсу.

Гомельская журналістка Марыя Шыманоўская лічыць, што такі працэс мусіў адбыцца толькі ў Гомелі. Каб месцічы адчулі нарэшце сябе абароненымі, бо гэтыя жудасныя злачынствы адбываліся менавіта ў «ціхім» горадзе над Сажом. На думку М.Шыманоўскай, справа замоўчваецца

праз замяшанасць у ёй міліцэйскіх чыноў.

Спэцыяліст у журналісцкіх расьсьледаваннях Сяргей Сацук мяркуе, што «марозаўская» справа разбурае міт пра стабільнасць беларускага грамадства. Прэзыдэнт гучна заявіў пра канчатковую перамогу дзяржавы над арганізаваным крыміналітэтам. І тут робіцца немагчымым далей хаваць дзікую злачыннасць у Гомелі, удзельнікам групойкі закідаюць стварэнне альбо ўдзел у злачыннай арганізацыі (арт.285 КК РБ). Як такое магло здарыцца ў пару росквіту беларускай стабільнасці? Калі ўсім усё было вядома, то чаму шэраг гомельскіх чыноўнікаў, чыя кар'ера імкліва расла ў часы сталення банды Марозава, апынуўся ў выніку павышэння ў сталіцы? І чаму гэтыя чыноўнікі маўчаць — павінны ж быць у курсе справы паводле службовых абавязкаў? Напрыклад, Леанід Глухоўскі, які доўгі час быў паўнамоцным прадстаўніком прэзыдэнта ў Гомельскай вобласці і займаў высокія

пасады ў структурах МУС Гомельшчыны, а пасля і Беларусі. Як і Анатоль Куляшоў ды Аляксандар Рак, якія пэўны час займалі высокія міліцэйскія пасады ў гомельскім аблвыканкаме, а потым апынуліся ў Менску.

Спадар Сацук канстатуе, што перамога над «марозаўцамі» не палепшыла сытуацыі ў Гомелі. Па яго сьведчаньнях, там адбываецца імклівы перадрзел вызваленай тэрыторыі ды аднаўляюцца найгоршыя крымінальныя традыцыі — разборкі, рэкёт і г.д. У наступным годзе падобная справа ў дачыненні да рэчыцкай злачыннай групойкі, што дзейнічала блізу 12 год, будзе разглядацца ў гомельскім абласным судзе.

Прысуд кіраўнікам марозаўскай групойкі агаліў яшчэ адзін аспект — Беларусь па-ранейшаму застаецца адзінай эўрапейскай краінай, дзе выконваюцца сьмяротныя пакараньні. Практыка непразрыстых працэсаў, калі на падсудных могуць павесіць што заўгодна, палітычныя забойствы, напрыклад, выклікае неспакой у праваабаронцаў. Гары Паганяйла не выключае такога варыянту, бо гэта дае зручную магчымасць канчаткова пахаваць нязручную палітычную справу.

Сямён Печанко

PHOTOBYMEDIA.NET

Банда Марозава сапавала кар'еру Леаніду Глухоўскаму.

«КОМСОМЛЬСКАЯ ПРАВДА» В БЕЛАРУСИ

АПЫТАНЬНЕ «НН»

Сьвятары: сьмяротная кара мае права на існаваньне

Праваабаронца Міхаіл Пастухоў: «З аднаго боку, гэтая банда за свае жудасныя злачынствы заслугоўвае адпаведнага пакараньня. Тым ня менш, лічу неабходным кіравацца эўрапейскай традыцыяй, якая забараняе сьмерць у якасьці пакараньня. Прынцып — не дзяржава дае чалавеку жыцьцё, не яна ім і распараджаецца».

Праваабаронца бачыць альтэрнатывай сьмяротнаму пакараньню пажыццёвае зьняволеньне, што было б абгрунтавана і гуманістычна, і юрыдычна. Галоўнай жа нагодай для адмены сьмяротнага пака-

раньня ў Беларусі сп.Пастухоў лічыць патэнцыйную небяспеку г.зв. ідэальных забойстваў, якія, магчыма, ужо практыкуюцца ў дачыненні да палітычных апанэнтаў. Таму, на яго думку, адмены сьмяротнага пакараньня трэба дамагацца як найхутчэй.

Пробашч грэка-каталіцкае (уніяцкае) парафіі Сьв. Язэпа а. Андрэй Абламейка (Менск) кажа, што касьцёл не выступае наўпрост супраць сьмяротнага пакараньня. «Кожная асоба, як стварэньне Бога, мае права на абарону ад гвалту, як і грамадства — супольнасьць людзкая — такса-

ма мае права на абарону ад злачынцаў, якія могуць быць ізаляваны ў турме і нават пакараны сьмерцю. Але гэта такое агульнае тлумачэньне», — зазначае а. Абламейка. Кожны канкрэтны выпадак патрабуе індывідуальнага падыходу, мяркуе сьвятар.

Сьвятар праваслаўнай Сьвята-Ўладзімерскай царквы а.Аляксандар Велісейчык (Горадня) лічыць сьмяротнае пакараньне дылемаю, што стаіць перад грамадствам ад часоў князя Ўладзімера. Кіруючыся заповедзьдзю «Не забі», далучаны царквою да ліку сьвятых князь паўстаў

перад выбарам: караць ці не караць сьмерцю рабаўнікоў, што тэрарызавалі кіеўскія шляхі. Пэўны час ён не забіваў ліхадзеяў, аж пакуль іх ня стала непамысна шмат і пакуль не абурыліся ягітнікі. Яны зьвярнуліся да Ўладзімера са словамі апостала Паўла, сэнс якіх у наступным: начальнік — гэта божы слуга, які недарэмна носіць меч у пакараньне тым, хто робіць злое. З таго часу сьвяты Ўладзімер ізноў пачаў караць сьмерцю ліхадзеяў, але рабіў гэта як начальнік над людзьмі, грамадзянская асоба. На думку а.Аляксандра, пытаньне сьмяротнага пакараньня належыць вырашаць грамадству.

Беларуская атамная станцыя паўстане ў Чавусах да 2013 году

1 снежня адбылася нарада ў Адміністрацыі прэзідэнта па пытанні пабудовы ў нашай краіне атамнай электрастанцыі. Навукоўцы-тэхнары з Нацыянальнай акадэміі навук выказаліся за пабудову ў Беларусі такой станцыі аднагалосна. Быў ухвалены дакумэнт, які прадугледжвае пачатак падрыхтоўкі да будаўніцтва ўжо з канца гэтага году, — тэмпы проста ўражваюць.

На нарадзе прысутнічаў кіраўнік дзяржавы Аляксандар Лукашэнка, які чарговы раз заявіў, што пабудова АЭС — гэта ледзье не адзіны шлях, які дазволіць захаваць у краіне энэргетычную бяспеку. «Цэны на энэргарэсурсы, якія ўвесь час растуць, настойліва прымушаюць нас шукаць новыя аптымальныя варыянты развіцця беларускай энэргетыкі», — сказаў А.Лукашэнка.

Летась Беларусь была вымушаная заплаціць за замежныя энэргарэсурсы больш за 5 мільярдаў даляраў ЗША. Гэта складае амаль пятую частку ВУП краіны. Налета, з ростам цэнаў на ра-

сейскі газ, сытуацыя ўскладніцца. Доля імпартаваных энэргарэсурсаў складае 85%. Пабудова ўласнай АЭС магутнасцю 2 млн кВт дазволіць Беларусі штогод эканоміць каля 4,5 млрд кубамэтраў газу.

А.Лукашэнка сказаў, што першыя энэргаблокі атамнай станцыі мусяць быць узведзеныя яшчэ ў 2013 годзе, хаця раней гаворка вялася пра 2015 год. Месцам для пабудовы беларускай АЭС абраная Краснапалянская пляцоўка ў Чавускім раёне, што на Магілёўшчыне. Аднак канчатковае рашэнне пра размяшчэнне будзе прынятае па выніках дадатковых геалагічных і экалагічных даследаванняў, аналізу сэйсмічных і тэктанічных паказнікаў.

«Гэта аргументаваная і ўзгодненая пазыцыя. Навукоўцы зыходзілі ня толькі з нашых унутраных патрэбаў у энэргіі, але скарысталі ўвесь сусветны досвед, які сьведчыць, што ў будучыні ядзерная энэргетыка стане асноўным сродкам пераадолення глябальнага энэргетычнага крызісу», —

падае словы А.Лукашэнкі агенцтва БелТА.

А.Лукашэнка ўпэўнены, што пры належным інфармаваньні па пытанні энэргабяспекі і атамнай энэргетыкі беларускі народ адкіне ўбок усе свае фобіі, што датычаць АЭС, і згодзіцца на яе пабудову. Раней Лукашэнка казаў, што рашэнне аб пабудове атамнай ЭС будзе прынятае толькі са згоды насельніцтва, праз рэфэрэндум, аднак цяпер выглядае, што ніякага рэфэрэндуму ня будзе.

Супрацоўніца Міністэрства эканомікі Беларусі Ніна Тагановіч кажа, што пабудову ў Беларусі АЭС варта разглядаць з двух бакоў — станоўчага і адмоўнага.

Да станоўчага, на думку Н.Тагановіч, адносяцца выцясненне арганічнага паліва ў баянсе энэргарэсурсаў і дыверсыфікацыя імпарту энэргарэсурсаў за кошт закупкі ядзернага паліва ў другіх краінах, а не ў Расеі. Да адмоўнага ж — высокая капіталаёмкасць аб'екту, тэндэнцыя росту цэнаў на ядзернае паліва, зьяўленьне

Меркаваньні дзеляцца папалам

Што думае пра перспэктыву пабудовы АЭС у Беларусі беларуская інтэлігенцыя, якія аргументы «за» і «супраць» выстаўляе яна?

Вячаслаў Хадасоўскі, рэдактар газеты «Белорусы и рынок»: «Насамрэч гэта непазьбежнасьць. Альтэрнатывы пабудовы атамнай станцыі ў Беларусі цяпер няма. Самае важнае цяпер — захаваць галоснасьць і адкрытасьць пры будаўніцтве. Трэба, каб беларусы маглі ведаць усе праекты, варыянты, партнэраў, месцазнаходжаньне, пакуль жа гэта ня надта ўжо агучваецца нашымі чыноўнікамі. На апошняй нарадзе не прагучала ніводнай лічбы, таму я мяркую, што ва ўраду няма ніякіх прыкідак наконт бу-

даўніцтва АЭС».

Уладзімер Дзюба, рэдактар часопісу «Абазур»: «Што б мы ні казалі, але ў нашай сытуацыі мы мусім шукаць выйсьце, каб узмацніць энэргетычную бяспеку краіны, і такое выйсьце бачыцца праз атамную станцыю. Канечне, лепш было б, каб Беларусь пачала выпрацоўваць альтэрнатыўныя сродкі паліва, як робяць у Заходняй Эўропе, але на гэта няма ні грошай, ні часу. Атамная станцыя, канечне, патрэбна, каб пасля не шукаць літасьці ва ўсходняга суседа».

Віктар Івашкевіч, намесьнік старшыні Партыі БНФ: «Асабіста я стаўлюся катэгарычна адмоўна, бо атамная станцыя лічу мінулым энэргетыкі. Пабудова беларускай АЭС будзе зьяўляцца не інтэнсіўным, а экстенсіўным шляхам развіцця беларускай энэргетыкі. Трэба працаваць з альтэрнатыўнымі сродкамі, якія цяпер пашыраюцца ў сьвеце, яны не прынясуць нам выгады зараз, але ў такім разе мы выйграем у перспэктыве».

Мілана Міхалевіч, выкладчыца: «У мяне язык не

паварочваецца пасля Чарнобыльскай трагедыі назваць атамную энэргетыку бяспечнай, таму я гатова плаціць болей грошай за больш дарагую энэргетыку, чым увесь час пачувацца ў небясьпецы. Таму я выступаю супраць пабудовы АЭС».

Васіль Несьцярэнка, дырэктар Інстытуту радыяцыйнай бяспекі «БЕЛРАД»: «Катэгарычна адмоўна. У Беларусі няма патрэбных кадраў, інжынэрнай інфраструктуры. АЭС у эканамічным пляне нам абыдзецца нам даражэй, чым паліва, якое мы маем цяпер, бо ў любым выпадку мы павяжым да Расеі, няма розьніцы — ці па газ, ці па ўран. Будаўніцтва АЭС — тэхнічна складаная справа; як на мой погляд, то нам найперш трэба разабрацца з наступствамі

ў краіне аб'екту з павышанай патэнцыйнай небяспечкай для навакольнага асяроддзя.

«Пры выбары краіны, якая будзе гэту станцыю будаваць, мы павінны паставіць у гэтым пляне самую жорсткую ўмову», — падкрэсліў А. Лукашэнка. Найбольш імаверным выглядае, што пабудовай АЭС зоймецца расейскі, французскі ці нямецкі бок, раней таксама разглядаўся іранскі варыянт, але ад яго пакуль вырашана было адмовіцца. Расейскі варыянт таннейшы, але менш надзейны.

Каштаваць пабудова станцыі для Беларусі будзе ў межах 2,5—5 млрд даляраў, канчатковы каштарыс яшчэ не падлічаны. Забяспечваць энэргій АЭС зможа 25% тэрыторыі Беларусі.

Варта адзначыць, што беларускае грамадства да сёння неадназначна ўспрымае ідэю пабудовы ў нашай краіне АЭС, бо яшчэ ня сьцёрліся ўспаміны ад страшнай катастрофы, што адбылася на Чарнобыльскай станцыі ў 1986 годзе. Беларусь тады стала эпіцэнтрам трагедыі. Радыяцыяй былі заражаны дзясяткі беларускіх раёнаў.

Супраць будаўніцтва атамнай станцыі ў Беларусі катэгарычна выказваецца трохразовы алімпійскі чэмпіён у веславаньні, былы дэпутат палаты прадстаўнікоў Уладзімер Парфяновіч. «Я ўвогуле супраць атамнай

энэргетыкі, а ў беларускіх умовах яна небяспечная ўдвая, — кажа У. Парфяновіч. — Беларусь ужо перажыла Чарнобыль, таму на другую такую рызыку мы ня маем права. Яшчэ адзін пункт: зараз мы будзем атамную станцыю, пасля захочам займець атамную бомбу».

Рэфэрэндумы па пытаньні пабудовы АЭС Уладзімер Парфяновіч лічыць бессэнсоўнымі, бо нашы ўлады, на думку экс-чэмпіёна, «напішуць усё адно тыя лічбы, якія захочуць».

Атамныя станцыі маюць таксама сумежныя зь Беларуссю краіны — Расея, Украіна, прынятае рашэньне пра пабудову АЭС у Польшчы, а прыбалтыйскія краіны вырашылі распачаць будаўніцтва адной АЭС на тры краіны на базе былой Ігналінскай у Літве.

У сьвеце тэндэнцыя да будаўніцтва АЭС у цэлым не зьніжаецца. Праграмы атамнага будаўніцтва разгортваюць Кітай і Францыя. Лічыцца, што сумарная шкода ад выкідаў цеплавых электрастанцый большая, чым ад атамных.

У мэтах энэргетычнай бяспекі АЭС для Беларусі сапраўды патрэбна. Ніякіх альтэрнатыўных крыніцаў энэргіі ў краіне не праглядаецца.

Зьміцер Панкавец

чарнобыльскай трагедыі, а ўжо потым думаць пра ўласную станцыю».

Віталь Васількоў, грамадзкі лідэр з Магілёва: «Я праціўнік будаўніцтва АЭС, асабліва на Магілёўшчыне, якая ў свой час значна пацярпела ад Чарнобыля».

Уладзімер Някляеў, паэт: «Калі адкінуць убок усе эмоцыі, зьвязаныя з

чарнобыльскай трагедыяй, і зірнуць у вочы факту, што Беларусі рэальна можа не хапаць энэргетыкі, то будаваць такую станцыю, безумоўна, трэба. Бо альтэрнатыўныя крыніцы яшчэ не даюць энэргіі ў прамысловых колькасьцях. З чыста прагматычнага пункту гледжаньня я выказваюся за».

Апытваў ЗП

АПЫТАНЬНЕ НА САЙЦЕ NN.BY

Абвешчана, што Беларуска АЭС будзе збудаваная пад Чавусамі. Вы падтрымліваеце ідэю пабудовы АЭС?

Падтрымліваю	28 (14.1%)
Толькі калі паводле французскай тэхналёгіі	55 (27.8%)
Толькі калі яе збудуюць у Драздах	48 (24.2%)
Я супраць	67 (33.8%)

Усяго прагаласавала 21.30 6 сьнежня: 198

3 гісторыі атамных станцый у Беларусі

У 1983 у Беларусі пачалі будаўніцтва электрастанцыі на ядзерным паліве — Менскай АЦЭЦ. Адначасова вялася гаворка пра пабудову асобнай атамнай станцыі магутнасьцю 6 млн кВт, аднак пасля Чарнобылю гэтыя працы замарозілі. У 2001 урад Навіцкага меркаваў укладзіць грошы ў дабудову Смаленскай АЭС, якая магла б пастаўляць энэргію ў Беларусь. Тым самым меліся забіць двух зайцоў: атрымаць энэргію і ўнікнуць пабудовы станцыі ўнутры краіны.

Эмацыйнае падарожжа ў тыя дні, калі сэйсмографы паэтычных душаў зашкальвала.

Вершы пра Плошчу

На гэтым тыдні зьявілася кніга «Рэпартаж з месца падзеяў: вершы й песні Плошчы». Кніга мае зручны кішэнны фармат і аформлена ў бел-чырвона-белых колерах, у яе ўвайшлі вершы, што былі напісаныя падчас і пасля сакавіцкіх падзеяў на Плошчы. У прадмове да «Рэпартажу...» пішацца: «Кніжка, якую вы трымаеце ў руках, можа быць эмацыйным падарожжам у тыя дні, калі сэйсмографы паэтычных душаў зашкальвала. Калі ў сэрцы апошняй эўрапейскай дыктатуры проста на сьнезе зьявіліся кветкі свабоды».

Кніга мае тры разьдзелы. У першы ўвайшлі вершы Славаміра Адамовіча, Андрэя Хадановіча, Сяргея Прылуцкага, Цемрыка Велета, Веры Бурлак, Алеся Аркуша.

Андрэй Хадановіч у вершы «Памяці намётаў на пляцы Кастуся Каліноўскага» піша:

«Значыць, будзем стаяць на лёдзе — падкачаў, падкачаў надыход вясны.
Але свабода ізноў у модзе,
Але свабодзе ня скажаш «годзе!»,
Але свабода яшчэ на свабодзе,
На свабодзе — нашы сны!»

Другую частку склалі вершы Алены з Кастрычніцкай, Дар'і Ліс, Яўгеніі Казловай, Юліі Шадзько, Натальі Бордак, Стася Пачобута, Зьмітра Сьвірскага, Дзьмітрыя Калейчыка, Тацяны Лугаўскай, Надзеі Дзедавай.

Большасьць твораў першых двух разьдэлаў у свой час былі надрукаваныя на старонках «Нашай Нівы».

Ну і, нарэшце, ў апошні разьдзел увайшлі вершы аўтараў, якія зьявіліся свае творы ў Інтэрнэце. Гэта жж-карыстальнікі shuver, hondurazian, rady-de, ulyana-lenina, а таксама творцы, што падпісваліся пад нікамі by anysyst, by Bullochka, by tvorchaje_dziva і by miafk.

Шукайце «Рэпартаж з Плошчы» ў незалежных распаўсюдніках.

ЗП

Квасьнеўскі: Спыніць ізаляцыю Беларусі

Аляксандар Квасьнеўскі у панядзелак у Варшаве заклікаў Эўрасаюз пачаць перамовы зь Менскам.

«Ранейшая палітыка ЭС у дачыненні да Беларусі не дае ніякага толку. Правы чалавека як парушаліся, так і парушаюцца, і няма шанцаў на хуткую дэмакратызацыю, — сказаў былы прэзідэнт Польшчы. — Беларускі рэжым рэпрэсіўны, але не крывавы і не злачынны. Калі ўжо мы вядзем перамовы з Іранам, Паўночнай Карэяй ці Кубай, тады чаму не гаварыць зь Беларуссю?»

Гэтыя словы Квасьнеўскай прамовіў у часе першай імпрэзы свайго фонду «Amicus Europae», створанага для прапаганды эўраінтэграцыі. Квасьнеўскі — першы буйны эўрапейскі палітык, які сказаў наўпрост, што трэба сесці за стол перамоваў зь беларускім урадам.

Паводле слоў Квасьнеўскага, наступныя месяцы будуць ключавымі для будучыні стасункаў Эўразьвязу зь Беларуссю, беручы пад увагу сённяшняю палітыку Расеі ў дачыненні да Лукашэнкі.

Што варта зрабіць? Паводле Аляксандра Квасьнеўскага, асаблівае роля належыць краінам, якія зацікаўлены ў разьвіцці ўсходняга вэктару эўрапейскай палітыкі, а менавіта Нямеччыне, Польшчы, Літве і Ўкраіне. Яны павінны выступіць з сумеснай ініцыятывай, тым больш што ад студзеня 2007 году Нямеччына на паўгоду стане на чале Эўразьвязу.

Брусэль апошнім часам зьмяняе курс

у дачыненні да Менску. Нейкі час таму Эўрапейская камісія паабяцала Беларусі дапамогу ўзамен за адмову ад варожасьці і дэмакратызацыю. Сярод прапановаў Эўразьвязу Беларусі — адкрыцьцё эўрапейскага рынку для беларускага тэкстылю і іншых тавараў, фінансавая дапамога прадпрыемствам, разьвіцьцё транспартнай інфраструктуры, ліквідацыя гандлёвых бар'ераў, інтэграцыя беларускай энэргасистэмы ў эўрапейскую (праз Польшчу ці Літву), праграма стыпэндыяў для студэнтаў, спрашчэньне візавых працэдураў.

Нагадаем, што Квасьнеўскі разам з Бразьўскасам быў названы ў ліку магчымых пасярэднікаў на перамовах між Эўропай і Беларуссю лідэрам сацыял-дэмакратаў Уладзімерам Нісцюком у яго т.зв. «віленскіх прапановах».

Вольга Данішэвіч; МБ

Усё гэты Сідорскі...

Януковіч размаўляў зь Сяргеем Сідорскім пра неабходнасьць дэмакратычных зьменаў.

Падчас візыту ў Вашынгтон украінскі прэм'ер выказаў заклапочанасьць станам дэмакратыі ў Беларусі.

Адказваючы на пытаньні пасля выступу ў Цэнтры стратэгічных і міжнародных дасьледаваньняў, ён адзначыў, што гутарыў пра гэта з прэм'ерам Беларусі Сяргеем Сідорскім на паседжаньні прэм'ераў краін СНД у Менску.

«Беларусы самі адчуваюць неабходнасьць дэмакратычных зьменаў, і, думаю, яны будуць праходзіць эвалюцыйна», — сказаў Януковіч.

Таксама ён адзначыў, што адносіны зь Беларуссю будуцца на прынцыпе ўзаемавыгады, а палітыка Беларусі што да Ўкраіны — сяброўская, стабільная і добрасуседзкая.

«Українская праўда»

А. ДРАГІЦКА

Няма сэнсу

Камуністы і грамадоўцы будуць байкатаваць мясцовыя выбары.

Зьезд Партыі камуністаў Беларускай рэкамэндаваў усім прэтэндэнтам ПКБ у дэпутаты зьняць кандыдатуры. Рэдактар газэты «Товарищ» Сяргей Вазьняк патлумачыў гэта прызнаньнем А. Лукашэнкі, што прэзыдэнцкія выбары былі сфальсыфікаваныя, і тым, што ніводзін вылучэнец ад ПКБ ня быў уключаны ў выбарчыя камісіі.

Рашэньне камуністаў падтрымаюць таксама сацыял-дэмакраты з БСДП («Грамада»). Аб падтрымцы такога рашэньня заявілі ўжо некаторыя абласныя арганізацыі партыі. Лідэры Партыі БНФ і АГП пакуль не прынялі рашэньня адносна ўдзелу іхных кандыдатаў.

Мікола Бугай

Сяргей Калякін.

Дык ці адраджаюцца пэрсанальныя пэнсіі?

Прэс-сакратар Лукашэнкі абверг інфармацыю пра штомесячнае грашовае забеспячэнне чыноўнікам.

На сайце «Беларускі партызан» з'явілася інфармацыя, што А. Лукашэнка прызначыў высокім дзяржаўным чыноўнікам, якія дасягнулі пэнсійнага веку, адмысловае штомесячнае грашовае забеспячэнне. Атрымліваць яго змогуць тыя, хто ня менш за пяць гадоў адпрацаваў на высокіх дзяржаўных пасадах. Яны штомесяц будуць атрымліваць датацыі ў памеры 75% ад заробку. Намеснікам першых асобаў дзяржавы, старшым аблвыканкамаў — 70% зарплаты. Членам ураду й дэпутатам — 65% зарплаты. Прычым гаворка, піша «Партызан», не пра аклад, а якраз пра зарплату — г.зн. з улікам сумы з надбаўкамі за званьне, асаблівыя ўмовы службы, выслугу гадоў. Не

дадуць пэнсію ў толькі тым, хто быў звольнены за грубыя парушэнні.

Гэта быў бы фактычна аналяг савецкіх пэрсанальных пэнсіяў, толькі нашмат большы ў параўнанні з сярэдняй пэнсіяй па краіне. Дэпутат атрымліваў бы на сёння мільёна паўтара ў кішэню штомесяц. «Партызан» пьвердзіць, што рашэнне было ўжо негалося прынятае.

Прэс-сакратар кіраўніка дзяржавы Павел Лёгі ў гутарцы з карэспандэнтам «Нашай Нівы» сказаў, што ня мае такіх звестак.

Зьміцер Панкавец

Будуць пэнсіі ці не? Анатоля Малафееў і Сяргей Касцяцян у палаце прадстаўнікоў.

Наступнікам Пуціна будзе праваслаўны кагэбіст

Да сьпісу магчымых пераемнікаў Пуціна ўсё часцей далучаюць імя кіраўнік Расейскай чыгункі.

58-гадовы Ўладзімер Якунін кіруе «Расейскімі жалезнымі дарогамі», у распараджэньні якіх 86 тыс. км расейскіх шляхоў. Таму яго часта называюць «жалезным Уладзімерам».

У маладосці ён рабіў кар'еру ў гандлёвых прадстаўніцтвах СССР на Захадзе, што зьяўляліся шырмай для замежнай дзейнасьці КГБ. Газэта «Русская мысьль» называе яго, як і Пуціна, «кадравым афіцэрам разведкі».

Былы агент КГБ вылучаецца сваёй падкрэсьленай праваслаўнасьцю. Ягонны фонд сьв. Андрэя Апостала, што дзейнічае за грошы чыгуначнай імперыі, сыцявае ў Расею рэліквіі праваслаўных сьвятых. На кожныя Каляды ён прывозіць у Маскву жыватворны агонь з Храму Бога Нараджэньня ў Ерусаліме.

Якунін кіруе таксама Цэнтрам нацыянальнай славы Расеі, які арганізуе за чыгуначныя грошы канфэрэнцыі «Дыялёг цывілізацыяў», дзе даводзіцца перавага

праваслаўнай цывілізацыі над заходняй.

Аднак найважнейшым аргументам на карысьць «праваслаўнага чыгуначніка» ёсьць тое, што ён быў суседам Пуціна паліцэйска пад Пецярбургам. З таго часу прэзыдэнт, мяняючы працу, усюды бярэ

яго з сабою.

Чыгунка, разам з газаправодамі, арміяй, пракуратурай і спэцслужбамі, — адна са структураў, што яднаюць гіганцкую істракату Расею. «Газпром» лабіруе ва ўладу кандыдатуру віцэ-прэм'ера Дзьмітрыя Мядзьведзева, сілавікі — іншага «віцэ-», Сяргея Іванова. Аднак Пуцін сапраўды можа паставіць на сярэняе арыфмэтычнае. Незалежны кандыдаты ў Расеі шанцаў пакуль ня маюць.

Варта нагадаць, што дарадцам Якуніна працуюць былы пэф беларускага КДБ Ерын, адстаўлены ў 2004 годзе.

Вольга Данішэвіч

Другі зьлева — Уладзімер Якунін. Першы справа — Уладзімер Пуцін.

ПАВАЛ СЕВЯРЫНЕЦ

Павал Севярынец — у 1998—2004 лідэр незарэгістраванага «Маладога фронту». Асуджаны за арганізацыю акцыяў пратэсту пасля рэфэрэндуму 2004 году. Цяпер у высылцы ў Малым Сітне, на поўначы Полаччыны.

Здалёк сіценскі інтэрнат нагадвае вялікую вясковую хату: доўгі драўляны барак з двума ўваходамі, па дзесяць вокнаў з кожнага боку. Збудаваны ў 1961-м, у год палёту Гагарына й хрушчоўскай грашовай рэформы, сьпярга ён прызначаўся для прыездных работнікаў лесспрамгасу; пазьней, за Машэравым, сюды пачалі засяляць «хімікаў». Першы за 45 гадоў рамонт зрабілі толькі летась — надалі цывільны выгляд некалькім «хімічным» пакоям акурат перад маім прыездам — а начальства з аб'яднаньня, напалоханае чуткамі пра візыт нейкага важнага зэка зь Менску, завезла сюды раскошныя ложка з уласнай мэблевай фабрыкі. У нашай частцы інтэрнату чатыры пакоі. У адным жывуць майстрыха з мужам, у іншых двух — «хімікі», і адзін пакой зарэзэрваваны за міліцыянтамі, якія падчас падзеяў у Менску наладжваюць тут «ганаровую варту». Увогуле, міліцыянты — участковы, супрацоўнікі полацкага райаддзелу або ветрынскае спэцкамэндатуры — завітваюць у інтэрнат рэгулярна. Прычынаю таму, апроч менскіх, віцебскіх і замежных гасьцей, — неформальны

статус інтэрнату як тутэйшае «маліны». Вясковыя алькаголікі, беглыя «хімікі» й асобы бяз пэўнага месца жыхарства штовечар цягнуцца сюды, бо тут можна каўтнуць «максімкі» пад блатны шансон, (радзей) закусіць і нават, калі пашэнніць, пераначаваць на адным ложку зь якой-небудзь сіценскай прыніцсай.

Паколькі санвузел у інтэрнаце не прадугледжаны, шматлікія «госьці» нападнітку, як іх ні выхоўвай, спраўляюць малую патрэбу проста з ганку або пад вокнамі (добра, што па вялікай хаця б адыходзяць за плот).

Узгадваю інтэрнаты, дзе даводзілася жыць раней. Рабочы ў Барані, пад Воршай, дзе бацькі з траімі дзецьмі туліліся ў адным пакойчыку. «Алімпійдныя» ў Наваполацку й Менску, дзе школьная эліта — выдатнікі! — дапаўшы да волі, жлукціла гарэлку й зацягвала пад гітару мацёрныя песенькі. Студэнці на праспэктце Машэрава (калі ў ім у 70-х гадох мінулага стагодзьдзя жылі бацькі, гэта была яшчэ Паркавая; цяпер, калі жывуць нашыя наступнікі, — Пераможцаў), дзе «аўтанцы» увесь час біліся зь «юрыстамі», а потым прыяжджалі

ХРОНІКА

Угодкі Слуцкага збройнага чыну

З сьнежня актывісты Партыі БНФ і моладзь БНФ зладзілі прымеркаваную да ўгодкаў Слуцкага паўстаньня вандроўку на Случчыну. У часе паездкі яе ўдзельнікі восем разоў сустракаліся з прадстаўнікамі праваахоўных органаў. Падчас раздачы друкаваных матэрыялаў былі затрыманы мясцовыя актывісты **Павал Філіпеня** і **Віталь Амяльковіч**, якіх неўзабаве адпусцілі без складаньня пратаколаў, на менчука **Міколу Якушава** склалі пратакол аб распаўсюдзе незарэгістраванай друкаванай прадукцыі і адпусцілі. Перад выездам са Слуцку міліцыянты, у прысутнасьці чалавека ў цывільным, запісалі пашпартныя зьвесткі ўдзельнікаў вандроўкі. Цягам дня міліцыя суправаджае аўтобус, «перадаючы» яго з раёну ў раён.

У **Барысаве** моладзевыя актывісты таксама адзначылі гадавіну Слуцкага збройнага чыну. Да крыжа, усталяванага ў памяць ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў, прыйшло некалькі дзясяткаў актывістаў кампаніі «За свабоду». Напярэдадні моладзевыя актывісты распаўсюдзілі ў горадзе тысячы налёпак «Джынс — за свабоду!»

29 лістапада

Адлічаны **Аляксандар Страчук** і **Дзяніс Сарокін**, студэнты аграэкалягічнага факультэту Горацкай акадэміі. А.Страчук балатуецца ў Горацкі гарсавет, а Дз.Сарокін — сябра ягонаў ініцыятыўнай групы. Адміністрацыя акадэміі не азнаёміла студэнтаў з вымовамі, толькі паінфармавала.

Былы дэпутат палаты прадстаўнікоў **Генадзь Дылеўскі** асуджаны на 5 гадоў турмы за «падбукторваньне да дачы хабару ў памеры 75 ты-

сяч даляраў». Г.Дылеўскі да арышту працаваў дырэктарам «Беларускага марскога парохадзтва», а ў палатце прадстаўнікоў быў сябрам дэпутатскай групы «Рэспубліка», як і Сяргей Скрабец, што толькі нядаўна выйшаў з турмы.

130 працаўнікоў АТ «Добруская папяровая фабрыка «Герой працы» напісалі заявы аб выхадзе з афіцыйнага прафсаюзу. Прычына — незадаволенасьць нізкімі заробкамі і цяжкімі ўмовамі працы. Працаўнікі кажуць, што прафсаюз нічога ня робіць дзеля паляпшэньня сытуацыі.

Раніцай 29 лістапада на гомельскім заводзе пускахых рухавікоў участковым быў складзены пратакол на грамадзкага актывіста і праваабаронцу **Анатолія Папалёна** за парушэньне арт.172 КаАП (распаўсюд друкаваных выданьняў, зьмест якіх скіраваны на нанясенне шкоды дзяржаўнаму і грамадскаму парадку). Артыкул прадугледжвае штраф да 5 мін. заробкаў і канфіскацыю друкаваных матэрыялаў.

30 лістапада

Пастара царквы «Ласка Ісусава» з Крупак **Мікалая Барычэўскага** трэці раз на працягу году наведзілі прадстаўнікі ўлады. Сп.Барычэўскага забралі з дому і адвезьлі яго ў РУУС, дзе склалі пратакол за пражываньне ў Крупках без праліскі. Па словах пастара, яму пагражалі ліквідацыяй суполкі, калі ён не спыніць крытычных выказваньняў на адрас дзеючай улады.

Увечары на аўтавакзале ў Магілёве была затрыманая актывістка АГП **Крысціна Шацікава**. Яе пратрымалі ў міліцыі каля дзвюх гадзін, і склалі пратакол аб канфіскацыі друкаванай прадукцыі і ўручылі пазоў зьявіцца ў Ленінскае РУУС Магілёва для дачы паказаньняў.

У Менску затрыманы моладзевы актывіст **Сяржук Гумінскі**. Увагу міліцыянтаў прыцягнуў значак «Пагоня» на вопратцы актывіста. Супрацоўнікі міліцыі адвезьлі моладзевага актывіста ў Ленінскае РУУС сталіцы, дзе на яго былі складзеныя пратаколы за «дробнае хуліганства» і «распаўсюд друкаваных матэрыялаў без выхадных дадзеных».

1 сьнежня

Ва ўрочышчы Курапаты ў чарговы раз апаганеная **лава Клінтана** — мэмарыяльны знак, падараны прэзыдэнтам ЗША «ад народу Злучаных Штатаў Амэрыкі народу Беларусі ў імя памяці». Вандальі скінулі лаўку на зямлю, раскідалі кветкі і сьвечкі.

Гарадзенская міліцыя папярэдзіла **А.Мілінкевіча** аб тым, што ён ня мае права ладзіць экскурсіі па горадзе для вялікіх груп людзей. Лідэр апазыцыі прыехаў у Горадню сустрацца з выбаршчыкамі і сабраць подпісы ў падтрымку дэмакратычных кандыдатаў. Адначасова ён зьбіраўся правесці экскурсію, каб прыцягнуць увагу да таго, як адбываецца рэканструкцыя гістарычнай часткі Горадні.

2 сьнежня

Падчас правядзеньня ў Лідзе палітычнай кампаніі «мясцовыя выбары» невядомыя размалявалі **аўтамабіль А.Мілінкевіча** ў чырвона-зялёныя колеры. Увесь час знаходжаньня Мілінкевіча ў Лідзе за ім сачыла міліцыя, людзі ў цывільным, зь якімі таксама працавала камэра і журналісты лідзкага ТБ.

3 сьнежня

Кіраўнічка непрызнанага ўладамі Саюзу палякаў **Анжаліка Борыс** і яе кіроўца **Анджэй**

«географы» й укладвалі на падлогу ўсіх без разбору, улучна з камэндантам; дзе курсанты Акадэміі міліцыі ўначы трэніраваліся выносіць дзверы і, калі ў пакоі аказваліся хлопцы, яны мусілі за свае грошы бегчы па гарэлку ў бліжэйшы «начнік», а калі дзяўчаты — піць ды гуляць да раніцы з будучымі ахоўнікамі правапарадку.

Узгадваю і думаю, што па-іншаму, пэўна, у інтэрнаце і не бывае. Не свая ж хата, у рэшце рэшт.

Каля паўмільёна насельнікаў Беларусі дагэтуль жыве ў інтэрнатах. А калі дадаць яшчэ й тых, хто здымае пакоі або кватэры... Тых, хто займае дзяржаўныя «квадратныя мэтры»... Дзясяткі тысячаў беларусаў усё сваё жыццё ад народзінаў да сьмерці пражываюць вось так, паміж агульнай кухняй і пропускам на вахце. Адсутнасьць *уласнага дому* — прычына многіх дзівоў псыхалёгіі. Тыповыя насельнікі інтэрнату і да жыцця ставяцца як да чарговага жылля, у якім пасля іх застанецца хіба што пыл за спружынным ложкам ды пара пустых бутэлек.

Дый сама цяперашняя Беларусь пасярод Эўропы штогод усё больш нагадвае сьценскі інтэрнат: вакол свойскія хаты, сады ды гароды, а тут — камуналка, камэндант замест гаспадара, праблемы, скандалы, міліцыя і наведнікі — то які-небудзь мясцовы Іран, то тутэйшая

Вэнэсуэла.

Апошні барак сацыягэру, кажучы моваю застою.

Ва ўсёй Эўропе ўласны дом — прадмет асаблівага гонару; у сучаснай жа Беларусі — найперш прадмет падазрэнняў (пачынаючы ад катэджаў за акружнай дарогай і да Домашавага дому). «Жыльёвае пытаньне» ў нас працягвае па-савецку разбураць, а не *будаваць* людзей.

Вось жыхарам беларускага інтэрнату Брусэль прапануе эўрарамонт. Гатовы зрабіць з бараку гатэль. Адно некалькі ўмоваў — прыбірацца ў хаце, не буяніць, перастаць хадзіць па патрэбе пад вокны — словам, паводзіць сябе, у эўрапейскім разуменьні, *як дома*. Ды для завадатараў сьценскага інтэрнатакага «парадку» і для цяперашняга рэжыму значна цікавейшае пытаньне — а ці будзе ў гэты гатэль, так сказаць, у належных аб'ёмах дастаўляцца з Расеі *гаручае*?

І ўсё ж беларусы, якія ўжо даўно абжылі інтэрнат, ня хочучь заставацца жыць у інтэрнаце.

Беларусі патрэбен Дом.

А падмурак для ўтульнага Дому на дзесяць мільёнаў чалавек у цэнтры Эўропы — гэта нацыянальнае абуджэньне.

в.Малое Сімна

Дзясяткі
тысячаў
беларусаў усё
сваё жыццё
ад народзінаў
да сьмерці
пражываюць
паміж агульнай
кухняй
і пропускам
на вахце.

ХРОНІКА

Лісоўскі атрымалі пазовы на 6 сьнежня. Яны мусяць зьявіцца на допыт у КДБ да сьледчага, які займаецца крымінальнай справай аб кантрабандзе наркатыкаў.

6 сьнежня быў выкліканы ў міліцыю актывіст Саюзу палкаў **Ігар Банцар**. Ён нібыта пагражаў Тадэвушу Кручкоўскаму — аднаму з кіраўнікоў афіцыйнага Саюзу палкаў Беларусі.

Алесь Ясюк была затрыманая ў Менску падчас распаўсюджваньня налёпак «Джынс — за свабоду!». Жанчыну адвезлі ў апорны пункт міліцыі Ленінскага РУУС, дзе, паводле яе слоў, яе зьбіў маёр міліцыі Фалей І.В. Судмэдэкспэртыза зафіксавала ў жанчыны пабоі. Яна рыхтуе скаргу на неправамерныя дзеянні міліцыянта.

4 сьнежня

Палітзьняволены **Павал Севярынец** атрымаў трохдзённы адпачынак, з 4 па 6 сьнежня ўключна. Ён мусіў прыехаць у Віцебск яшчэ 29 лістапада. Аднак напярэдадні ў адміністрацыі выпраўленчай установы Паўлу заявілі, што пакаідаць спэцкамэндатуру яму забаронена да 10 сьнежня.

Віктар Статкевіч, бацька палітвязьня Мікалая Статкевіча, зьвярнуўся да начальніка Дэпартамэнту выкананьня пакараньняў Коўчур В. з заявай. В.Статкевіч, сярод іншага просіць вярнуць сына ў Баранавічы, бо праз сталы ўзрост і кепскае здароўе мае патрэбу ў доглядзе. М.Статкевіч быў пераведзены з Баранавіч у Блонь Пухавіцкага раёну.

5 сьнежня

Старшыня Менгарсуду М.Ардзьяка не задаволіў наглядную скаргу па справе экс-кандыда

та ў прэзыдэнты А.Казуліна. Казулін і яго абаронцы маюць намер абскардзіць рашэньне ў Вярхоўным судзе.

Адбылося папярэдняе судовое пасяджэньне Гаспадарчага суду Менску па справе аб скасаваньні дамовы арэнды з **МГА «Згуртаваньне беларусаў сьвету «Бацькаўшчына»**. Судзьдзя Мельнікава азнаёмілася з прэтэнзіямі бакоў. Наступнае пасяджэньне будзе 12 сьнежня.

Судовыя выканаўцы канфіскавалі кампютарную тэхніку **РГА «Беларускі Хэльсынскі камітэт»** (БХК). Зроблена гэта было

ў выкананьне рашэньня Вышэйшага Гаспадарчага суду па справе аб падаткаабкладаньні сродкаў, якія былі атрыманы ў рамках праграмы ТАСІС.

Беларускія ўлады не згадзіліся на падаўжэньне візаў **сямі ксяндзам і пяці сёстрам-законьніцам**, грамадзянам Польшчы, што працавалі ў Гарадзенскай каталіцкай дыяцэзіі. Да канца сьнежня яны павінны пакінуць Беларусь. Улады тлумачаць рашэньне патрэбай уладкаваць на вызваленыя месцы маладых сьвятароў і сёстраў — беларускіх грамадзянаў.

СП

КАТКА PHOTOSIGHT.RU

Дэмарш Мандэльсона

Цяпер і Брусэль даў зразумець: мухі — асобна, катлеты — асобна. Піша **Аляксандар Класкоўскі**.

Эўразьвяз усё ж наважыўся адабраць у Беларусі гандлёвыя прэфэрэнцыі. 5 снежня ягоныя эксперты прагаласавалі «за». Да Калядаў рапэнне могуць ухваліць сталыя прадстаўнікі краінаў ЭЗ. Прычым давесці справу да лягічнага канца іх заклікаў асабіста камісар Эўразьвязу ў пытаньнях гандлю Пітэр Мандэльсон.

Між тым афіцыйны Менск, камэнтуючы 12 пунктаў ЭЗ, і так пасьпеў ужо закінуць Брусэлью двурушніцтва. Маўляў, на вуснах — мёд, а тым часам робіць сінявокай розныя паскудзтвы. Цяпер прапаганда атрымае новы аргумэнт.

Хаця, нагадвае эканаміст Яраслаў Раманчук, мэханізмы выключэньня запусчаныя даўно. Пытаньне аб уціску прафзьвязу МАП паставіла яшчэ ў 2004 годзе. У беларускіх уладах было багата часу, каб давесці прагрэс у гэтым пытаньні. «Аднае вандроўкі спадарыні Пяткевіч у Жэнэву мала, — кажа Раманчук. — Тым болей што адначасна менавіта праз уціск суполкі незалежнага прафзьвязу галадала Алена Захожая на «Белшыне».

«У Эўразьвязу свая лёгіка, свой альгарытм прыманьня рапэньняў, — кажа палітоляг Алесь Лагвінец. — У межах новай стратэгіі падкрэслена, што Эўропа чакае пазытыўных крокаў зь беларускага боку. І мяч цяпер на баку афіцыйнага Менску».

Больш таго, на думку Лагвінца, у вачох Брусэлью давер да беларускіх уладаў як да перамоўнікаў невысокі.

І сапраўды, уявецце: вось сёньня, прыкладам, спынілі б заходнікі працэс пазбаўленьня прэфэрэнцыяў — а назаўтра атрымалі б анучай па твары. І пачуваліся б поўнымі дурнямі.

Са свайго боку, аналітык Андрэй Фёдараў зазначае: гэта лягічна, калі палітыка — у дадзеным выпадку палітыка ЭЗ — спалучае пугу і пернік. Калі на тое пайшло, дык Брусэль крытыкавала менавіта за брак добрай пугі.

Іншая рэч, што скасаваньне прэфэрэнцыяў яшчэ не выглядае фатальна перадвырашаным, дадае Фёдараў.

Сапраўды, Эўразьвяз ужо дэманстраваў нерапучасьць і непасьлядоўнасьць у гэтым (і ня толькі ў гэтым) пытаньні. Дый вылучэньне знакамітых дванаццаці пунктаў шэраг камэнтатараў расцаніў як падгульваньне рэжыму: толькі лепей будзе пантажаваць Маскву!

Ва ўсякім разе, «дэмарш Мандэльсона»

— гэта ўжо трохі іншая мэлэдыя.

Брусэль паказвае гатовасьць дзейнічаць паводле выслоўя Пуціна: мухі — асобна, катлеты — асобна.

Небясьпека страты 300 мільёнаў эўра штогод можа падштурхнуць афіцыйны Менск трохі болей уважліва паставіцца да 12 пунктаў Эўразьвязу. Калі не да ўсіх, то хоць да некаторых.

Зрэшты, можа стацца і наадварот. Распачнецца яшчэ болей зацятая прапагандысцкая рыторыка. Непазьбежныя ў любым выпадку эканамічныя цяжкасьці сышпунць на Мілера з Мандэльсонам ды на Лябедзьку зь Ярашукі. То бок на «Газпром», Брусэль, апазыцыю і незалежны прафсаюзы. Маўляў, пятая калёна акурат і наклікала санкцыі.

На думку Яраслава Раманчука, паводзіны афіцыйнага Менску пакуль што вызначаюцца нейкай надзеяй на пуду нафтагазавым пытаньні. А пуду ня будзе. Так што дыялёг з Эўропай патрэбен найперш беларускім уладам.

АНДРЭЙ ЛЯГВІНЦ

Дзяржава для народу

Праект удасканалення дзяржаўных структураў. Фэльетон Лёліка Ушкіна.

Калі мы гаворым аб неабходнасьці дзяржаўных структураў адпавядаць крытэрам магічнай формулы «Дзяржава для народу», трэба, каб яны былі кампэтэнтнымі. Што значыць быць кампэтэнтным? Гэта значыць адэкватна рэагаваць на знешнія выклікі, апэратыўна ствараць у нетрах вэртыкалі аддзелы, камітэты, групы з экспэртаў у сваёй галіне, якія маглі б шукаць эфэктыўны адказ на згаданы выклік.

Мяркую, што ў кантэксьце апошніх падзеяў наступныя органы павінны ствараць наступныя ўнутраведамасныя структуры.

1. Адміністрацыя прэзыдэнта:

— экспэртна-рэдакцыйны аддзел, які

вызначае, ці не адыходзіць той ці іншы фотамалюнак у прэсе ад кананічнага вобразу прэзыдэнта, і стварае адпаведны індэкс журналістаў, якім забаронены доступ на мерапрыемствы зь яго ўдзелам;

— кіналягічную службу, байцы-жывёлы якой змагаюцца са спробамі забароненых журналістаў патрапіць на мерапрыемствы з удзелам найвышэйшай службовай асобы.

2. МУС:

— спецыяльную мэдычную кансультацыю па правярцы супрацоўнікаў на дальтанізм. Ствараецца ў мэтах падвышэньня эфэктыўнасьці выкрыцьця грамадзянаў, якія маюць на адзеньні антыдзяржаўную

сымболіку ў выглядзе камбінацыі беллага, чырвонага і беллага колераў;

— каманду сьведкаў якая б маглі апэратыўна выяжджаць па выкліку на месца затрыманьня і кампэтэнтна пераконваць суд у наяўнасьці ў дзеяньнях апазыцыянераў элемэнтаў дробнага хуліганства і нецэнзурнай лаянкі;

— дарожную службу аўтаінспэктараў, якая б сачыла за маршрутам руху машыны Мілінкевіча і рэгулярна яго штрафавала за няправільную працу шклоачышчальнікаў і несанкцыянаваную перафарбоўку.

3. КДК:

— піяр-аддзел, адказны за падтрыманьне ў грамадстве іміджу Зянона Ломача як бязьлітаснага барацьбіта з карупцыяй.

4. Камітэт па падатках і зборах:

— падкамітэт барацьбы з кантрафактнай распушчальнай кавай.

5. БРСМ:

— дэпартамент па прапагандзе сярод актывістаў БРСМ моды на нашэньне сандалетаў і ботаў айчыннай вытворчасьці.

6. БТ:

— труп артыстаў, якія могуць сыграць прадстаўнікоў сэксуальных меншасьцяў падчас рэпартажу з наступнага Кангрэсу дэмакратычных сілаў.

7. Міністэрству прамысловасьці:

— канструктарскае бюро па распрацоўцы новага тыпу паперы, зь якой можна было б незаўважна сыпіраць напісаную раней інфармацыю. Пазьней Цэнтравыбаркам зможа лёгка выправіць занадта вялікі працэнт падтрымкі дзейнай улады, атрыманы на выбарах, на крыху меншы.

Нарэшце, усім міністэрствам і ведамствам — лятучыя групы прапагандыстаў для чытаньня перад працоўнымі калектывамі лекцыяў аб сутнасьці Грыгарыянскай рэформы календара. Каб зранку 14 студзеня беларускі народ не «адыходзіў» з галаўным болям ад святкаваньня старога Новага году, а быў гатоў выканаць грамадзянскі абавязак на выбарах у мясцовыя Саветы.

Карнавал у дні посту

6 сьнежня а 18-й у Палацы мастацтваў пачаўся Калядны міжнародны праект «Карнавал». Гасьцей віталі гусары й індзейцы, дамы ў боа й растафары, Ленін і яшчэ тузін розных пэрсанажаў. Да самага Новага году тут будзе дзець вялікая выстава жывалісьці, графікі й скульптуры сучасных беларускіх і замежных твораў. Праект мае на мэце збор дабрачынных ахвяраваньняў для дзяцей-сіротаў. Адметна, што сабраныя сродкі будуць пароўну падзеленыя між каталіцкай і праваслаўнай суполкамі Менску. Таму невыпадкова сярод вясэлага тлуму вэрнісажу знайшліся й паважныя постаці хрысьціянскіх сьвятароў, якія выступілі перад публікай з прывітальным словам. Запрашаюцца ўсе ахвочыя да карнавальных гульняў і тыя, хто цікавіцца сёньняшнім мастацтвам. А таксама ахвотныя ахвяраваць сродкі на калядныя падарункі сіротам.

Праваслаўная маральнасьць у школах Гарадзеншчыны

У 17 з 28 школаў Наваградчыны і амаль паўсюль на Слонімшчыне дзецім прапануюць факультатыў пад назовам «Асновы праваслаўнай маральнасьці». Гэты курс рэкамендаваны Нацыянальным інстытутам адукацыі.

Папаўненьне ў школьнай праграме адбылося ў рамках ажыццяўленьня «Дамовы аб супрацоўніцтве паміж Рэспублікай Беларусь і Беларускай Праваслаўнай Царквой» у Гарадзенскай вобласці. Адапаведны дакумэнт быў распрацаваны летась. Яго падпісалі старшыня Гарадзенскага аблвыканкаму Ўладзімер Саўчанка і япіскапы Гарадзенскі і Ваўкавыскі Арцём і Наваградзкі і Лідзкі Гурый. Па нядоўгім часе такі ж факультатыў пачнуць вучыцца ў школах Меншчыны. Старшыня Менскага аблвыканкаму падпісаў зь Філарэтам адапаведную дамову аб супрацоўніцтве.

Паводле зьвестак Наваградзкага раённага аддзелу адукацыі, акрамя заняткаў, школьнікам прапануюцца экскурсіі ў Тураў, Полацк, Жыровічы ды іншыя беларускія гарады, багатыя праваслаўнай спадчынай. Сам факультатыў абавязковы для наведваньня. Як і прадмет «Вялікая Айчынная вайна». Школьная адміністрацыя вызначае, ці будзе вучыцель выкладаць толькі «ВВВ», ці праваслаўны факультатыў таксама.

Вучыцелька гісторыі касцяневіцкай школы ў Слоніміскім раёне Кацярына Межавец выкладацьме абодва прадметы. «На маіх занятках вучні не сумуюць, бо разам мы разбіраем вельмі жыццёвыя сытуацыі», — кажа Кацярына. Яна перапрацавала атрыманую ў мэтадычным кабінэце праграму, пераклала яе на беларускую мову. «Першапачатковая праграма была распрацаваная ў Жыровічах і больш пасавала да духоўнай сэмінарыі», — тлумачыць вучыцелька. Новы факультатыў чымсьці нагадвае курс «Чалавек і гра-

мадзтва», прысьвечаны маралі. Ён закранае тэмы дачыненняў чалавека і прыроды, людзей між сабой. Дзецім раскажваюць пра жыццё як вялікую каштоўнасьць, дар Божы, пра асабістую адказнасьць за яго. «Я тлумачу дзецім небяспэку шкодных звычак і амаральных паводзінаў», — кажа спн.Межавец. Факультатыў вывучаюць у старэйшых класах, і такая інфармацыя тут вельмі дарэчы, мяркуюць касцяневіцкая вучыцелька. Яна лічыць таксама, што ў новым прадмеце няма прапаганды праваслаўя, нягледзячы на назву. «Мяркуюць па назвах тэмаў — «Хрысьціянская мараль — аснова чалавечых узаемаадносін», «Хрысьціянскае разуменьне сям'і і шлюбу», «Адрозьненні хрысьціянскіх і паганскіх сьвятаў» і г.д.», — кажа Кацярына. Яна ўпэўненая, што ўсё залежыць ад пазыцыі вучыцеля. Ёй як верніцы гэты прадмет вельмі важны і актуальны. Паводле словаў вучыцелькі, дзеці поўныя забабонаў, нібыта й не ХХІ стагодзьдзе на двары.

Галоўны рэдактар газэты «Гарадзенскія спархіяльныя навіны» Аляксандар Шурскі расправёў пра пляны Гарадзенскай япархіі. Адмысловае царкоўнае камісія мае распрацаваць навуцальную праграму для школаў і прапанаваць яе гарадзкому аддзелу адукацыі. «Гарадзенская япархія мусіць улічыць пэўныя складанасьці, што ўзьніклі ў Наваградку ды Слоніме з навуцальнай праграмай», — кажа А.Шурскі. Ён кажа, што будучая праграма будзе больш дапасаваная да сьвецкай навуцальнай установы. І дадае, што ў Гарадзенскай япархіі справа з праваслаўнай адукацыяй у школах знаходзіцца пакуль у стане распрацоўкі. Піянэрства Наваградчыны і Слонімшчыны ў гэтай справе ён зьвязвае з актыўнасьцю мясцовага царкоўнага кіраўніцтва. Адказваючы на пытаньне пра мову навучаньня, сп.Шурскі зазначыў, што ўсё будзе залежаць ад пазыцыі ды ініцыятывы тых, хто будзе выкладаць факультатыў дзецім. Царква ж, найхутчэй, распрацуе праграму па-расейску.

Сямён Печанко

Гэты артыкул выклікаў шмат водгукў на сайце nn.by

сток напісаў(ла) Лістапад 24, 2006 а 19:17

А чаму б не выкладаць прадмет: асновы будыйскай маральнасьці? Такімі тэмпамі хутка і ў вузах сьвятары пачнуць навязаць свой сьветапогляд.

Yahor напісаў(ла) Лістапад 24, 2006 а 23:54 2 сток

Асновы хрысьціянскай маралі нічога шкоднага нашаму грамадзтву не прапануюць. Экскурсіі па такіх месцах, як Жыровічы, Полацк, узабагацяць круггляд дзяцей. Адзінае, што шкалярам, якія належыць да іншых канфэсіяў, трэба дазволіць ненаведваньне гэтага курсу.

morkva напісаў(ла) Лістапад 25, 2006 а 9:16

Yahor: Асновы хрысьціянскай маралі нічога шкоднага нашаму грамадзтву не прапануюць.

Але прадмет завецца менавіта «Асновы праваслаўнай маралі»... Як доўга яшчэ праваслаўныя ў Беларусі будуць закладнікамі палітычнага надвор'я? Ці дапаможа ўрэшце гэны курс дзецім не адносіць хрысьціянства і праваслаўе да... розных канфэсіяў?

Kahemaks напісаў(ла) Лістапад 25, 2006 а 11:34

Ну, і хто тут займаецца прэзэлітызмам у Гарадзенскай вобласці?

маці напісаў(ла) Лістапад 25, 2006 а 19:03

Немагчыма ўявіць у сьвецкай адукацыйнай установе талерантнай краіны абавязковыя і нават неабавязковыя факультатывы па маралі якой-небудзь канфэсіі. Гэта сярэднявечча. Калі ў краіне ёсьць свабода веравызнаньня, рэлігійную адукацыю дзецям чужою могуць атрымаць у нядзельнай школе адапаведнай рэлігійнай установы, куды іх адвядуць бацькі.

Яўген напісаў(ла) Лістапад 26, 2006 а 7:57

Як былі настаўнік дакладна магу сказаць — нічога, акрамя нуды і абьякавасьці да праваслаўя, ня выхавецца. Будзе пазяханьне і фармалізм.

Mann Kurt напісаў(ла) Лістапад 26, 2006 а 12:57

Хай пакуль што праваслаўная, рана ці позна гэты прэзэдэнт згуляе і на карысьць іншых канфэсіяў. А праваслаўныя ў чарговы раз засьведчаць сваю апору на гвалт і няўменьне весьці спрэчку ў рэчышчы эўрапейскай традыцыі. «Той, хто жыве ў нябёсах, пасьмяецца зь іх».

Менская моладзь растрывожыла слуцкую міліцыю

«Моладзь БНФ» зладзіла вандроўку ў Слуцк. Яна была прыверкаваная да чарговых угодкаў Слуцкага збройнага чыну. Падчас паездкі яе ўдзельнікі восем разоў сустракаліся з міліцыянтамі.

Такога не маглі прыгадаць нават сталыя ўдзельнікі штогадовых слупкіх святаванняў Дня герояў. Вэтэранка Фронту Ядзвіга Пятроўская памятае першыя выезды ў Слуцк — з ганаровым міліцэйскім суправаджэннем, паўночкімі аўтобусамі гасцей і кіраўніком дзяржавы на чале. «А каб не давалі зехаць са Слуцку, то гэта ўпершыню!» — дзівіцца сін.Пятроўская.

Пачалося ўсё з затрымання аднаго з актывістаў «Моладзі БНФ» Міколы Якушова. Праграма перабывання ў Слуцку была пчыльная — наведанне краязнаўчага музея, невялічкі канцэрт ў гарадзкім парку з удзелам колішняй пераможцы «Бардаўскай восені» Тацяны Беланогай ды раздача друкаванай прадукцыі. Падчас апошняй Мікола і папаўся. І хоць ён толькі здымаў акцыю на відэа, менавіта на яго склалі пратакол, зьвінаваціўшы ў распаўсюдзе незарэгістраванай друкаванай прадукцыі. Затрыманых случакоў Паўла Філіпенку і Віталія Амяльковіча адпусцілі неўзабаве без складання пратаколаў.

Арганізатар экскурсіі Франак Вячорка хацеў зрабіць небанальную акцыю — бязліпняй гаварыльні і звычайных лёзунгаў. А першачарговымі задачамі вандроўкі ён лічыць выхаваўчую і інфармацыйную. Паездка была арганізаваная адмыслова для

маладзейшых сяброў арганізацыі: «Трэба ўздымаць культурны і палітычны ўзровень і сярод нашых сяброў таксама. А Дзень герояў — добрая для таго нагода». Другой нагодай было інфармаванне насельніцтва. На вуліцах Слуцку і на гарадзкім рынку маладзёны раздалі паўтары тысячы прысьвечаных Слуцкаму паўстанню буклетаў і амаль столькі ж недзяржаўных газэтаў ды праваабарончых бюлетэняў. Асабліва ахвотна разбіралі газэты на рынку. Гэты ажыятаж, мабыць, і ўзнэрваваў мясцовую міліцыю.

Першымі да аўтобуса прыехалі дашнікі, якія задалі ар-

ганізатару некалькі дзіўных пытанняў: што рабілі ў музеі, навошта гітары і чаму гаворым па-беларуску. Потым у прысутнасці супрацоўніка ў цывільным міліцыянты перапісалі дадзеныя ўдзельнікаў вандроўкі нібыта з тым, каб высветліць, ці няма сярод іх нелегалаў.

На гэтым прыгоды ня скончыліся. Каб трапіць у Семежава, дзе пастаўлены крыж у памяць аб слупкіх паўстанцах, давялося гадзіну прастаць на мяжы з Капыльскім раёнам у чаканні начальніка капыльскай міліцыі. Той дазволіў ускладанне кветак, запальванне

зынічак і гімн «Магутны Божа». «Толькі не заклікайце ні да чаго ды не разгортвайце забароненага», — настойліва параіў таварыш маёр.

У Семежаве ўдзельнікі акцыі нечакана ацанілі міліцэйскі клопат — паўсотні запаленых зынічак вакол памятнага крыжа, які мясцовыя жыхары клапатліва даглядаюць, выглядалі сярод цемры фантастычна ўрачыста. Мінакі, якіх на вуліцы Семежава было нават шмат, як на такі час, сьцішана перамаўляліся.

Бард Аляксандар Галіч, які па дарозе зь Менску апавядаў пра слаўную гісторыю Случчыны, кажа пра феномэн гэтага краю: «Людзі тут не развучыліся шанаваць святае, нават улады з гэтым мусяць лічыцца».

Вярталіся ў Менск увечары ў суправаджэнні міліцыі. На мяжы з чарговым раёнам пад патрыятычныя сыпавыя чакалі міліцэйскае начальства. Падчас чарговага прыпынку, яшчэ ў Слуцкім раёне, моладзь прыняла прысягу на вернасць Беларусі. Проста пасярод дарогі, асьветленай міргаўкамі дашняга легкавіка, пад белчырвона-белым сьцягам.

Сямён Печанко

ГАР КРАШЭЎСКІ

Суцэльныя непрыемнасці,

Водгукі на публікацыі на інтэрнэт-старонцы «Нашай Нівы» даволі хутка надакучвае чытаць. Піша Віталь Тарас.

Дурні ў бібліятэцы

Мой бацька прызвычаіўся друкаваць свае тэксты на пішучай машынце. Шмат дзесяцігодзьдзяў нямецкая, яшчэ гэдэраўская «Эрыка» служыла яму верай і праўдай. Калі яна ламалася, бацька аддаваў яе майстру, і той рамантаваў яе за невялікую плату. Нядаўна яна зламалася чарговы раз, і цяпер гэта абярнулася сапраўднай драмай. Раптам выявілася, што не засталася ўжо майстроў, якія рамантуюць машынкi. А калі б нехта й узяўся б — усё адно няма запчастак. Нават стужкі для машынак даўно ўжо не выпускаюць. Некаму сытуацыя можа падацца сьмешнай. Вось дзівак — друкаваў бы на кампутары, якія праблемы?

Для некаторых людзей гадоў майго бацькі трагедыі сапраўды няма. Яны асвоілі і кампутар, і электронную пошту, і з Інтэрнэтам даўно на «ты». Але для майго бацькі, у якога зь дзяцінства былі праблемы зь любой тэхнікай (рыса, якую, на жаль, атрымаў у спадчыну і я), гэтая задача аказалася не пад сілу. Кампутар яго ня слухасца, пачынае «глючыць» і капрызіць, як толькі бацька да яго падыходзіць (здаецца, фізіцы колісь назвалі гэта «сыndrome Паўлі»). Кажуць, як толькі выдатны нямецкі тэарэтык Паўлі ўваходзіў у экспэрымэнтальную лябараторыю, дык адразу ўсе прыборы там ламаліся).

Тым ня менш, навінамі, якія зьяўляюцца ў Інтэрнэце, на грамадзка-палітычных сайтах, бацька жыва цікавіцца, просіць для яго раздрукоўваць публікацыі. І ўсё ж да Інтэрнэту як зьявы ён ставіцца зь вялікім падазрэньнем (як, дарэчы, і выдатны пісьменьнік-фантаст Станіслаў Лем, які папярэджваў, што Інтэрнэт прынясе чалавецтву непрыемнасці, у параўнаньні зь

якімі ядзерная катастрофа падасца дзіцячай гульні).

Асаблівы недавер і іронію выклікаюць у майго бацькі звыклыя параўнаньні Інтэрнэту са свосаблівай гіганцкай бібліятэкай, дзе захоўваюцца амаль усе сучасныя веды (прычым сусьветная літаратура займае досыць невялікую частку гэтых ведаў). На ягоную думку, невук альбо дурань, якога пусьцілі раптам у бібліятэку Кангрэсу, не перастане быць ад гэтага невукам альбо дурнем. А чалавек, у якога ёсьць думкі, можа данесьці іх да сьвету неабавязкова праз пасярэдніцтва глябальнага Сеціва. Галоўная ўмова — каб яны былі.

І тут, рызыкуючы падацца безнадзейным рэтраградам, я мушу пагадзіцца з маім бацькам. Найвялікшая вынаходка апошняй траціны мінулага стагодзьдзя — Інтэрнэт — дагэтуль не прынесла людзям ані сапраўдных ведаў, ані шчасьця. Як не прынеслі яго перад тым, карыстаючыся словамі Ільфа й Пятава, прымус і аўтаручка.

«Пакаленьне геймэраў»

Хай сучасныя маладзёны, якіх ужо назвалі «пакаленьнем геймэраў», раней асвойваюць кампутар, чым ровар (калі ўвогуле яго асвойваюць), і маюць хуткую рэакцыю, натрэніраваную ўдумлівай гульні ў «Дум». Гэта не азначае, што яны ўсе навучыліся думаць ці хаця б чытаць і пісаць. Асабліва пісаць. Я ня маю на ўвазе «падонкаўскую мову», прыдуманую групай юных геніяў расейскага ЖЖ («Превед, Медвед!», «Аффтар жжот!» і «Аффтар, выпей йаду» зрабіліся неад'емнай часткай жывой мовы ў Сеціве). У параўнаньні з мовай пераважнай большасці чатаў і форумуў на ўсіх без выключэньня сайтах мова «падонкаў» выглядае ўзорам прыгожага пісьменства.

Перапіска на форумах мне асабіста больш за ўсё нагадвае «графіці» ў грамадзкіх прыбіральнях, дзе фантазія і сьмеласьць ананімных аўтараў насыценных надпісаў абмежаваная неразв'ітым густам і

мізэрным наборам моўных сродкаў.

Справа ў тым — і аб гэтым папярэджваў Лем, — што ўся *summa technologiae* Зямлі ёсьць ня чым іншым, як усяго толькі мыліцамі для чалавецтва, свайго роду ягонымі пратэзамі. Калі патрэбны больш сучасныя аналёгіі — калі ласка, можна ўспомніць мэханічныя маніпулятары, з дапамогай якіх працуюць, напрыклад, з радыёактыўнымі дэталямі ў адмысловых боксах. Калі чалавек ня ўмее граць на фартэпіяна, дык гэтыя маніпулятары яму нічым не дапамогуць. А калі ідыёту даць у рукі мікрафон... Самі ведаеце, што з гэтага выйшла.

Так, Інтэрнэт ня можа замяніць сабой камунікаваньне паміж людзьмі, якія ня ўмеюць і ня любяць камунікаваць з да сябе падобнымі. Інтэрнэт дае магчымасьць імітацыі чалавечай камунікацыі, чагосьці нахштальт «ананімнага сэксу» замест каханьня. Не выпадкова пераважную частку Сеціва складаюць парнасайты і блогі.

Зразумела, ўсё сказанае пакуль у найменшай ступені тычыцца беларускага Інтэрнэту — дакладней, беларускамоўнае яго часткі. Для таго каб у наш час карыстацца беларускай мовай у Сеціве, трэба як мінімум ведаць яе хаця б у аб'ёме пачатковых клясаў, а па-другое — імкнуцца да чагосьці, што не ўваходзіць у сучасны стандартны набор матэрыяльных выгодаў.

Дарэчы, менавіта «пакаленьне геймэраў» у Беларусі ўспрыняло сёлета ў сакавіку маральны імператыв у сур'ёз і выйшла пасья выбараў на Плошчу, рашуча адарваўшыся ад крэслаў ля кампутараў.

Немаўля ў пустыні

Зразумела, і валоданьне беларускай мовай таксама яшчэ ня робіць чалавека адукаваным, інтэлектуальным ці хаця б ветлівым і прыстойным. Водгукі на публікацыі на інтэрнэт-старонцы «Нашай Нівы», як правіла, даволі хутка надакучвае чытаць. І не таму,

альбо Антыапалёгія Інтэрнэту

што ўдзельнікі дыскусіі амаль адразу забываюцца на прадмет гутаркі і зь лёгкасьцю пераскокваюць з аднае тэмы на іншую. А таму, што, як правіла, іх увогуле не цікавяць нічыя думкі, акрамя ўласных (хаця многія аўтары, дзеля адсутнасьці ўяўленьня аб лёгіцы, за думку прымаюць меркаваньне ці проста сьцьверджаньне). Далёка не ва ўсіх спрэчках нараджаюцца ісьціны. Ананімны водгук у Інтэрнэце, як і надпіс у прыбіральні, мае на мэце зусім не высвятленьне, хто мае рацыю, а хто не. Іхная супольная мэта — самасьцьвярджэньне любой цаной. За кошт блізкага, зразумела. Вось нехта Litvin (наколькі можна меркаваць, ён жа — Язэп Сыч) піша, што ён ніколі ня будзе называць сябе прыніжальным словам «беларус», як ня будзе называць роднае Літвы «Беларусьсю». Бо гэта, на ягоную думку, рабскае слова і ўсе, хто ім карыстаецца, — рабы альбо калябаранты. Гісторыя Літвы, натуральна, канчаецца XVII стагодзьдзем, пасля чаго пачынаецца гісторыя акупацыі Бацькаўшчыны. (Я наўмысна ўтрырую і аб'ядноўваю розныя выказваньні розных аўтараў у адну тэзу, паколькі не зьбіраюся зь імі спрацацца — гэтыя выказваньні, спатрэбіліся мне толькі дзеля

ілюстрацыі.) Такім чынам, у гісторыі не застаецца месца ні для БНР, ні для беларусізацыі, ні для Інбелкульту, ні для беларускіх акадэмікаў ці пісьменьнікаў (асабліва тых, хто загінуў у гады сусьветнай вайны ад нямецкіх куль, — бо акупацыя ж, паводле азначэньня, можа быць толькі расейская). Нікога й нічога не было — ні ў XIX стагодзьдзі, ні ў дваццатым. Чаго здзіўляцца, што і 100-годзьдзе «Нашай Нівы» прайшло амаль нікім не заўважаным.

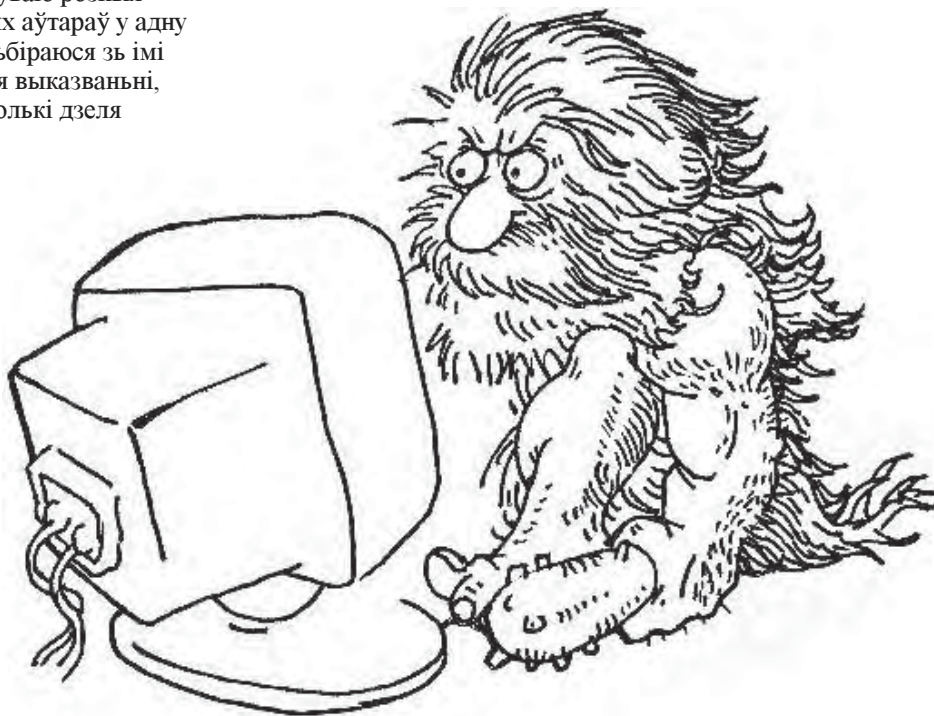
Не было нічога добрага, вядома, і ў Рэспубліцы Беларусі на пачатку 1990-х гадоў, паколькі не было інтэлігенцыі, а кіраўніцтва Саюзу пісьменьнікаў Беларусі было «самым згодніцкім» (гэта ўжо з выказваньняў Андрэя Дынька). Не гісторыя, а сучасная культурніцкая пустыня. Nihil.

І толькі аднаму пакаленьню — сучаснаму, іншымі словамі — «сабе, любімым», робяць выключэньне аўтары падобных інвэктываў. Нехта даўно заўважыў парадокс: няма нічога больш аднастайнага і кансэрватыўнага ў літаратуры і мастацтве за авангард. Кожнага разу

новае пакаленьне «мадэрністаў» скідае з «парахода сучаснасьці» Байрана, Пушкіна, Багушэвіча, Коласа з Купалам, Быкава. (Дарэчы, Быкаў, як бы на гэтым ні настойваў адзін зь віртуальных наведнікаў «Нашай Нівы», ніколі не называў беларусаў «тупаватымі». Тыповы беларускі пэрсанаж Рыбак — здраднік, але ён зусім не тупы, у тым і трагедыя.)

Пачынаць кожнага разу зь сябе, то бок з нуля, са сваёй уласнай творчасьці, быццам нікога і нічога вартага ўвагі не было да цябе на зямлі, — гэта рыса, тлумачальная і даравальная ў падлетка. Дзіцячы нэгатывізм. У пераходным узросьце, як вядома, найбольш цэніцца фізычная сіла, а не інтэлект. Асаблівасьць нашага часу палягае ў тым, што пад сілай разумеюцца ўжо ня толькі мускулы, але і ўменьне карыстацца «маніпулятарамі» — напрыклад, тым самым Інтэрнэтам. Любая нацыя праходзіць праз хваробу росту.

Вось толькі хвароба зацягнулася. Біцэпсы і нават другасныя полавья прыкметы ўжо зьявіліся, а твар — як у немаўляці, якому не даюць цукеркі.

Фафудзьдзя захапіла ўкраінскі Інтэрнэт

Палова Ўкраіны сёння задаецца пытаньнем: што такое фафудзьдзя? Гэтая зьява літаральна за некалькі месяцаў захапіла ўкраінскае грамадства.

«Добры дзень, я з Херсонскай вобласці, расеец па нацыянальнасці. Маёй дачцэ ў школе забаранілі насіць такі атрыбут расейскай культуры, як фафудзьдзю. Аргументаваўшы гэтай тым, што дзяржаўная мова — украінская. Хачу запытаць, Пётар Мікалаевіч: ДОКОЛЕ?» На такое пытаньне быў вымушаны адказаць у інтэрнэце лідэр украінскіх камуністаў Пятро Сіманенка. З таго моманту ўкраінскі інтэрнэт захапляецца гульнёй у «фафудзьдзю», па папулярнасці параўнальнай хіба з нядаўнім захапленнем «падонкаўскай мовай» і «мядзьедам» у расейскамоўным Сеціве.

Суполка «Фафудзьдзя», што ўзнікла сярод карыстальнікаў «Жывога журналу», у сваіх тэкстах і дыялектах мадэлюе нібыта ідэальны імперскі й чарнасоценны «ісціннарускі» ды «ісціннаправаслаўны» сьвет, дзе ўкраінская мова — усяго толькі дыялект расейскай (дый ангельскай толькі «так сказаць, язык»), а згадка пра незалежнасць ад Расеі абавязкова суправаджаецца выразам «цур мяне». Ключавыя паняткі «фафудзізм» — сама «фафудзьдзя», «доколе?!» (заклік-пратэст супраць прышчэпленняў з боку «юшчанка-масонскае» ўлады), «бярдыш» (ісціннаруская зброя) і г.д.

«Фафудзьдзя» гуляе на шавіністычных ды каляніяльных стэрэатыпах. Так, «фафудзісты» ўвесь час прабаваюцца за выкарыстаньне «жыдабандэраўскай

клявіатуры» (для гэтага існуе скарачэнне І.З.І.Ж.Б.К. — «ізвініце за іспользование жидобандеровской клавиатуры») альбо за тое, што вымушаны пісаць эсэмэскі «натаўскімі літарамі». Расейскамоўныя ж тэксты там пішучца з адмыслова выдзеленымі «яцямі» і «ерамі»: «Если доведется вамЪ, братия и сестры мои, посещать чужбину богомерзскую (ИЗТ), то знайте, что есть тамЪ только одна каноническая и бо-

гоудная сеть отелей гостиницЪ — это РитЪцЪ-КарлЪтонЪ. Дабы натовцы не раскусили истинно русских людей (ИЗТ), сеящих единственно верное правослабие (ИЗТ) среди супостатов неразумныхЪ (ИЗТ) на чужбине, послание о канонической сети отелей гостиницЪ пришло к намЪ в песне на непонятномЪ английском, так сказать, языке (ИЗМТ)». («ИЗТ». — «прабачце за таўталёгію»).

Ёсць ва Ўкраіне і амата-

ры традыцыйнага «вока за вока». Удзельнікі ўкраінскай «livejournal»-суполкі «Расея, якая шакуе» заяўляюць, што ў адказ на антыўкраінскі піяр у расейскіх СМІ яны адбіваюцца сваім ударам. У суполцы адразу папярэджваюць, што не распальваюць міжнацыянальнай варажнечы, бо «яна ўжо даўно распаленая», і жорстка выкрываюць расейскія недахопы. Сваімі падыходамі гэтая старонка нагадвае «Беларускую жабу». Толькі што www.belzhaba.com засяроджаная на ўнутрыпалітычных праблемах краіны.

Во так увасабляецца Купалаў заклік «людзьмі звацца» на сучаснай постсавецкай прасторы. Украінскае інтэрнэт-пакаленьне, якое вырасла за незалежнасцю ва ўмовах павагі да нацыянальных каштоўнасцяў, не разумее, чаму мусіць мірыцца з шавінізмам і сьцьвярджэннем расейскае вышэйшасці. Яму не падабаюцца песні Газманова. Толькі «фафудзісты», замест таго каб палемізаваць на інтэрнэт-форумах, пачалі тры песні высмейваць. Дзеці, як заўжды, разумнейшыя за бацькоў.

Зьміцер Панкавец

Фафудзьдзя —

бізантыйская каштоўная тканіна, зь якой рабілася вопратка базылеўсаў, а таксама вопратка з такой тканіны. Пазней моду на фафудзьдзю перанялі усходнеславянскія князі. Паводле летапісаў, кесар Леў у 912 зрабіў Алегавым паслам дары «золатам, і павалокамі, і фафудзьямі». У XII ст. фафудзьдзя саступіла месца новай модзе — аксаміту.

У Інтэрнэце:

<http://community.livejournal.com/fodudja/profile>

http://community.livejournal.com/shocking_rasha/profile

Бураўкін сабраў аншляг

Сямідзесяцігодзьдзе Генадзь Бураўкін адсвяткаваў яшчэ 28 жніўня. Юбілейная ж імпрэза адбылася толькі 30 лістапада. І да апошніх гадзінаў не было вядома, ці ўвогуле яна адбудзецца.

Раніцай зьявілася інфармацыя: адміністрацыя Палацу мастацтваў адмовіла арганізатарам вечарыны ў памяшканьні. Тлумачылася гэта традыцыйнымі тэхнічнымі праблемамі: нібыта ў залі мелі адключыць сьвятло. Сьпехам разглядаліся іншыя варыянты. Сваёго былога старшыню было гатовае прыняць Таварыства беларускай мовы, але ўрэшце адказныя чыноўнікі далі дазвол, і вечарына прайшла там, дзе было запланавана.

Нягэўнасьць ня зьменшыла колькасьці гледачоў. Усім прысутным не хапіла крэслаў. А на вечарыну прыйшлі ў асноўным людзі старэйшага веку: тыя, хто з імем Бураўкіна звязвае росквіт часопісу «Малодосьць» у 70-я, беларусізацыю тэлебачаньня ў 80-я. У глыбіні залі быў заўважаны і кандыдат у прэзыдэнты-2001 Уладзімер Гапчарык.

Першай юбіляра павіншавала —

урыўкам з «Хатынскай аповесьці» — народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч. Пасьля кіраваньне імпрэзай узяла народная артыстка і культовая тэлеведучая Зінаіда Бандарэнка.

Даўні сябар Бураўкіна народны паэт Рыгор Барадулін чытаў верш з прысьвячэньнем гаспадару імпрэзы, а пры канцы выступу гукнуў: «Жыве Беларусь!» Пасьля гаварыў старшыня Саюзу беларускіх пісьменьнікаў Алесь Пашкевіч, паэт Анатоль Вярцінскі. Сяргей Далідовіч падарыў юбіляру слоічак адборных лагойскіх баравічкоў. Радзім Гарэцкі, адгукуючыся на напаныўскую дыскусію, сказаў: сёньня няма больш годнай кандыдатуры на званьне народнага пісьменьніка Беларусі, чым Генадзь Бураўкін.

Павіталі Бураўкіна пробашч касьцёлу сьвятых Сымона і Алены Ўладзіслаў Завальнюк, рэжысэр Валеры Мазынскі. Цёплыя словы казалі колішнія калегі спадара Генадзя па працы на тэлебачаньні.

Эфэктным быў выхад на сцэну прадстаўнікоў Саюзу мастакоў на чале са старшынём Уладзімерам Басалыгам.

Патрыярхі мастацкага цэху Леанід Шчамялёў, Васіль Шаранговіч, Гаўрыла Вапчанка падарылі Бураўкіну свае карціны і кветкі.

З музычнай часткі «жыўцом» змаглі выступіць толькі артысты опэры. «Пясняр» Леанід Барткевіч мусіў тэрмінова ехаць на канцэрт у Маскву, але перадаў свае шчырыя віншаваньні юбіляру ў запісе. Ядзвіга Паплаўская і Аляксандар Ціхановіч ад удзелу ў імпрэзе адмовіліся, таму прысутныя паслухалі адно фанарамы іх сыпеваў на вершы Бураўкіна.

А сам юбіляр чытаў новыя вершы пра наш час. Вось адзін зь іх:

У подлы час няпроста быць няподлым,
Ісьці сваёю цьвёрдаю ступой,
Калі ня вераць
Ні сьлязам,
Ні модлам
І гнуцца перад сілаю тупой.

Адкрыты шлях
Махлярству і халусту,
Аддадзены махлярству рубяжы:
Як хочаш мець заўсёды хлеба лусту,
Дык пяты ўсім начальнікам ліжы.

Але трывай,
У гневе зубы сыцяўшы,
Не пакідай апошні свой апок,
Як ні было б пакутліва і цяжка,
Як скрушліва і крыўдна ні было б.

Зьміцер Панкавец

Мастакі з падарункамі Бураўкіну. Першы зьлева старшыня Саюзу мастакоў Уладзімер Басалыга, дбаньнямі якога адбылася-такі гэтая вечарына.

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

Гэтая зіма будзе самай цёплай

Паводле слоў кіраўніка Гідрамэцэнтру Расеі Рамана Вільфанда апошнія тры гады сярэдня тэмпература паветра зімой на зямным шары павышаецца — прыблізна на 0,9—1,3 градуса ў год. Р.Вільфанд запэўніў, што сярэдня тэмпература гэтай зімой будзе вышэйшай ня толькі за леташнюю, але і за норму на 3—4 градусы.

Зямля за апошнія паўмільёна гадоў перажыла ўжо чатыры пэрыяды пахаладаньня й пацяпленьня.

Паводле «Звязды»

У Магілёве гадзіну лунаў бел-чырвона-белы сыцяг

3 снежня ў Магілёве ў раёне Савецкай плошчы, на пешаходным мосьце, зьявіўся бел-чырвона-белы сыцяг. Сыцяг правісеў 50 хвілінаў, пасля чаго супрацоўнікі ДАІ прыбралі палотнішча.

Паводле радыё «Рацыя»

Нашым дзецям няма роўных

10-гадовы мазырчук Андрэй Кунец зь песняй «Новы дзень» заняў другое месца на 4-м дзіцячым конкурсе песні

«Эўрабачаньне-2006». Конкурсе прайшоў 2 снежня ў румынскай сталіцы Бухарэсьце. Найбольшую адзнаку, 12 балаў, Андрэю паставілі гледачы Расеі, Мальты і Партугаліі. 10 балаў далі ўкраінцы, румыны і швэды.

Першае ж месца, апярэдзіўшы Андрэя на 25 балаў, занялі сёстры-блізняткі з Расеі Маша і Насыця Талмачовы. Узнагароду конкурсу яны атрымалі з рук пераможцы леташняга «Эўрабачаньня» беларусачкі Ксені Сітнік.

Беларускія гледачы аддалі найвышэйшыя балы канкурсантам з Расеі (12) ды Швэцыі (10).

У Беларусі надта пякуцца пра перамогі на тым конкурсе, у «Эўропе» ж ён ня дужа званы.

Выніковая табліца дзіцячага конкурсу «Эўрабачаньне-2006»

1. Расея — 154 балы;
2. Беларусь — 129
3. Швэцыя — 116
4. Гішпанія — 90
5. Сэрбія — 81
6. Румынія — 80
7. Бэльгія — 71
8. Украіна — 58
8. Кіпр — 58
10. Харватыя — 50
11. Мальта — 48
12. Нідэрляндцы — 44
13. Грэцыя — 35
14. Партугалія — 22
15. Македонія — 14

АГ

WWW.RADZIMA.ORG

Мэр Менску загадаў зьнізіць энэргаспажываньне

Старшыня Менгарвыканкаму Міхаіл Паўлаў даручыў распрацаваць праграму па зьніжэньні ў 2007 г. энэргаспажываньня на 10%. «Пры гэтым зьмяншэньня ў такім аб'ёме павінны дасягнуць усе суб'екты гаспадараньня незалежна ад формы ўласнасьці», — сказаў ён на паседжаньні выканкаму.

Паводле БелТА

Цана літоўскіх візаў ня зьменіцца

Пакуль Літва не далучыцца да Шэнгенскага пагадненьня, захаваецца цяперашняя стаўка консульскіх збораў за выдачу візаў: 5 эўра — за аднаразовую і 25 эўра — за шматразовую. Раней плянавалася, што Літва далучыцца да Шэнгенскага пагадненьня ў кастрычніку 2007 г. Аднак пасля саміту ў Фінляндыі стала вядома, што ўваход у шэнгенскую зону адкладаецца.

АК

Пераасьвячаны касцёл у Радашкавічах

У нядзелю 3 снежня біскуп Антоні Дзям'янка зьдзейсніў урачыстую рэкансэрацыю касцёлу Найсьвяцейшай Тройцы ў Радашкавічах, дзе некалі хрысьцілі Янку Купалу. Касцёл быў фундаваны яшчэ ў 1447 г. Цяперашні будынак пачалі мураваць у 1855 г. У 1946-м **касьцёл (на фота)** прыстасавалі пад цэх заводу «Беларуская кераміка». Сёньня пробашчам у Радашкавічах ксёндз Валянцін Станкевіч.

Паводле «Catholic.by»

Выйшаў расейска-беларускі слоўнік мовы жэстаў

«Беларускае таварыства глухих» прымеркавала да Дня інвалідаў выданьне расейска-беларускага слоўніка мовы жэстаў. У дапаможніку 5 тысяч словаў, яго наклад 2 тысячы асобнікаў. Жэсты пададзены з гледзішча абедзь-

KUNETS.COM

Андрэй Кунец з мамай Сьвятланай.

вюх моваў. Мерапрыемствы, прысьвечаныя Дню інвалідаў, працягнуцца ў Гомельскай вобласці да сярэдзіны сьнежня.

Алеся Пабегава

Малафееў вярнуўся

У аўторак адбылося прызначэнне новага галоўнага трэнэра футбольнага клубу МТЗ-РПА. Пасля сыходу Юр'я Пунтуса, трэнэра нацыянальнай зборнай, пасада кіраўніка каманды была вакантнай. Новым коўчам трактаразаводцаў нечакана стаў знакаміты Эдуард Малафееў, які не прыжыўся ў шатляндзкім «Хартсе» (Эдынбург).

Зьміцер Панкавец

У Баўгарыі правыя рыхтуюць рэванш

Найпапулярнейшы баўгарскі палітык, мэр Сафіі Бойка Барысаў афіцыйна абвешчыў у нядзелю пра стварэнне новай партыі, якая атрымала падтрымку амаль паловы грамадства яшчэ да таго, як узнікла.

«Грамадзяне за эўрапейскае развіццё Баўгарыі» (GERB), паводле слоў Барысава, — правая партыя, якая аб'яднае цэнтраправіцу, апошнія гады раздробленую.

ВД

Племя мапучу супраць «Windows»

Племя індзейцаў мапучу, якое жыве ў Чылі, падае ў суд на «Майкрасофт» за выпуск версіі «Ўіндаўз» на іх роднай мове — мапузугун. У племя лічаць, што «Майкрасофт» парушыла іх культурную і грамадскую спадчыну, калі пераклала сваё праграмае забеспячэнне, не параіўшыся з носьбітамі мовы.

На мове гаворыць 400 тысяч чалавек, пераважна на

поўдні Чылі. На прэзентацыі прадстаўнік «Майкрасофту» сказаў, што кампанія хоча дапамагчы мапучу ўвайсці ў лічбавае стагоддзе і «адчыніць акно для сьвету да сваёй культурнай спадчыны».

Мова мапучу — ня першая карэнная амэрыканская мова, на якую перакладзены праграмы «Майкрасофту». «Ўіндаўз» выпускаецца на мовах махаўк, квехуа й інуктытут.

Індзейцы мяркуюць, што ўрад Чылі, які падтрымаў праект, мусіць зрабіць мапузугун дзяржаўнай мовай разам з гішпанскай, але ўсе рашэнні датычна мовы мусяць

узгадняцца зь яе носьбітамі.

Паводле «Bybanner.com»

Мова малюнкаў «zlango» замяніць SMS

Гіерогліфы для мабільных тэлефонаў вынайзены ў Ізраілі. Хутка «zlango» пашырыцца і на іншыя краіны.

«Zlango» нескладаная для вывучэння. Дастаткова гадзіны, каб засвоіць значэнне іконак.

Назва «zlango» пачынаецца з «Z», у гонар нашага земляка зь Беластоку Людвіка

Замэнгофа — вынаходніка эспэранта.

Вольга Данішэвіч

Анатоліу Вярцінскаму — 75

18 лістапада споўнілася 75 гадоў паэту **Анатоліу Вярцінскаму (на фота зверху)**. «НН» пісала пра гэта на сайце, а ў папяровай газэце інфармацыя ў юбілейнай тармасе зрэзалася. Але добрыя словы напісаць ніколі ня позна.

Паэт нарадзіўся ў 1931 годзе ў вёсцы Дзямешкава на Лепельшчыне. За часамі ягонага рэдактарства ў 1986—1990 гадах газэта «Літаратура і мастацтва» дасягнула вяршыняў папулярнасці. Прыроджаны талент далікатнага арганізатара Вярцінскага згуртаваў у тым выданні найлепшыя творчыя сілы, сярод якіх і цяперашнія аўтары «НН». Вярцінскі-рэдактар быў абраны дэпутатам Вярхоўнага Савету. Аднак перадусім ён заўжды быў паэт. І ім застаецца да гэтых дзён.

Рэдакцыя «НН» апошняя далучаецца да віншаванняў юбіляру.

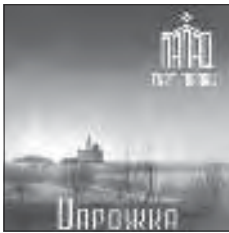
Зьміцер Панкавец

АНАТОЛЬ КЛЯШЧУК

Дарожка

Палац,
Новая
музыкальная
компания,
2006.

Тады ў складзе гурту былі Выдронак і Вайцёшкевіч, а падпявала Круглова.

Гурт «Палац» працягвае перавыдаваць сваю спадчыну. У продажы з'явілася самая недаацэненая праграма Хаменкі і кампаніі — «Дарожка». Тады, у 1996 г., у складзе гурту былі і Юры Выдронак, і Зьміцер Вайцёшкевіч, падпявалі Вераніка Круглова і басіст легендарнага «Сузор'я» Аляксей Казлоўскі. На «Дарожцы» — уся палацаўская смаката. Тут і фольк-рок «Борам», «А ці дома» (гэты шлях «Палац» абярэ надалей), і псыхадэлічныя фольк-электронныя экспэрымэнты («Дарожка», «Казачэнька»), і намаганьне спалучыць беларускую і сусьветную музычную тэндэнцыі (ангельскамоўныя чытанкі Казлоўскага і галашэньне Кругловай у *Freeze to me, mama*). А ў «Казачэнькі» музыкі скарысталі старажытнае танга «Дона Кляра» і голас Гітлера. Ёсьць і зусім не характэрная для «Палацу» індзейская песьня *Came Out of the Wilderness*, сугучная з *Pink Floyd*. Менавіта іх пірацкі варыянт увайшоў колись на скандальны відэафільм «Незвычайны канцэрт». А вось кранальная песьня «Вепер», якую пасыла Алег Хаменка прысьвяціў Стэфаніі Станюце. На «Дарожцы» час не адбіўся, гэты альбом гучыць абсалютна актуальна ў 2006 г. Для 1996 г. ён быў занадта смелы. «Дарожку» можна ўключыць у асноўныя здабыткі беларускай сучаснай музыкі.

Это всё любовь моя

Тарьел
Майсурадзэ,
компания
«Проспект»,
2006.

Млосна, але ад душы.

Ненавязьлівы поп для тых, каму за 30, ад былога музычнага дырэктара адной зь менскіх FM-станцый. Кіруючы, уласна, камэрцыйнай радыёстанцыяй, нічога іншага не прыдумаеш — стандартызаваны мужчынскі поп, крыху лепей за Саладуху, але значна горш за Робі Ўільямза. Цікава, што сыявае ён ужо другі дзясятка гадоў, а на выпуск дыску і на сольны канцэрт наважыўся толькі сёлета.

Упільнуць сыпевака ў няпчырасьці цяжка. Вось пачуеш часам якога шансанье — млосна сыявае, але бачна: ад душы. Так і з Майсурадзэ. Асабліва гэта бачна ў іншамоўных песьнях альбому. Расхінаецца душа артыста, калі ён сыявае на роднай, відаць, для сябе мове «Мерцхало» («Ляці, ластаўка») і па-беларуску (поп-баллада «Нелюдзімая»). У прынцыпе, калі пераважная частка нашых папсавікоў знаходзіцца яшчэ ў 80-х, то Майсурадзэ ўжо ў 90-х.

Джамбібум

Джамбібум,
2006,
самвыдаў.

«Джамбібум» намагаецца ўзяць і якасьцю, і колькасьцю адначасова.

Не вядзецца, нічога супольнага з «Бум-Бам-Літам» гэты праект ня мае. Гэта дэбютны дыск чарговых прадстаўнікоў фольк-мадэрну. Фольк ад «Джамбібум» — чысты, без электронных апрацовак: акустычная гітара, флейта, скрыпка. Музыка крыху афрыканізаваная з дапамогай ударных інструмэнтаў. Асаблівых адкрыцьцяў альбом не нясе, але і не расчароўвае. Годна выканана, як з вальнага, так і музычнага гледзішча. Рэшта вядомых фольк-стандартаў — такіх, як «Туман ярам» (ці інакш — «За туманам») і «Ружа-кветка», — дапаўняецца ўласнымі імпрызацыямі на тэму беларуска-афрыканскай музычнай лучнасьці. Пераважна гучыць «Джамбібум» як «Крыві» ў свае лепшыя часы, голаса Вайцёшкевіча толькі не стае. Гурт можа ўпрыгожыць сваім удзелам як афіцыйныя мерапрыемствы, кшталту «Гуляй, душа», так і альтэрнатыўныя музычныя фэсты. Ёсьць у іх у меру і ад «Бяседы», і ад «Тройцы». Цікава тое, што гурт Кірчу-

ка добра ўпраўляецца ўтрох, а «Джамбібум» намагаецца ўзяць і якасьцю, і колькасьцю адначасова — у практыцы больш за дзясятка удзельнікаў. У выніку ў некалькіх песьнях ствараецца адмысловы музычны вэрхал, шматталосьсе і шматгучча. Добра пад такую музыку працянацца, адразу прыводзіць у працоўную кандыцыю. Рэкамэндуецца для праслухоўваньня ўсім, без узроставак абмежаваньняў.

Беларусачка

Анжаліка
Агурбаш,
Vigma, 2006

Настальгічна.

Зважаць на безгустоўнае аздабленьне ня варта. Беларускамоўны дыск грамадзянкі Расеі — прадукт якасны і прэзэнтабельны. Агурбаш-Ялінская крыху не дацягвае да той ролі, якую выконвае Верка Сярдзючка для Украіны, але папулярываць беларускую песьню на постсавецкіх яна здолее. Падборка песень — звышпапсовая. І гэта добра: «Касіў Ясь», «Я ж цябе падманула», «Купалінка» запамінальныя і добра вязнуць на вушах тых, хто ня ёсьць носьбітам беларускай мовы. Значыць, адну функцыю дыск пасьпяхова выконвае. Другая частка праграмы — песьні, якія тады яшчэ Ліка Ялінская сыявала ў пару «Верасоў», калі для яе штатным парадкам пісалі Ўладзімер Някляеў і Леанід Пранчак. «Раз ды разоку», «Белае віно ды чырвонае», «Малады ды нежанаты» — для настальгуючых па сьветлым часе беларускай эстрады, калі галоўны дырыжор краіны вітаўся з усімі словамі «Жыве Беларусь!», а эстраднікі стваралі цэлыя цыклі песень на тэму Адраджэньня. «Уздыем горда бел-чырвона-белы сьцяг», — гэта запеў зь песьні «Наўздагон» той жа Ялінскай, што, відаць, з прычын карэктнасьці ня трапіла ў гэты альбом. Урэшце, ёсьць на «Беларусачцы» і абсалютны сьвязак, створаны Агурбаш ужо за маскоўскім жыцьцём. Як песьня «Вянок» на верш таго ж Някляева. Прафэсійна аранжавана, чысьценька запісана, з увагай на бэк-вакалы і малазаўважныя гітарныя партыі, з эмоцыяй і пачуцьцём праспявана.

Сяргей Будкін

На дварэ стаіць зіма,
Ежы у зьяроў няма.

Моркаўку дамо ласю —
Струшчыць ён яе усю.

Кілбасы дамо сабачку —
За яе ён нам аддзячыць.

Птушачкам — па зернейку
Ды кавалак перніка!

Капітан Танака®

12 СЪНЕЖНЯ 19:00
СЯДЗИБА БНФ

ВЕЧАРЫНА ГЕРОЯЎ ПЛОШЧЫ

Параметры: <http://eprints.ru/>

KIHO HA DVD

Менск. Кісялёва. | 2. 643-21-08

Атқарас: 1. d. «17 часта гүл»
ноя. 1. а3, арле ход 3 нартыл мae
тактычанae адрпунчаньe: 1. . . b4 2.
dс bс 3. сd сb 4. dсd baf 5. fд8
Tд8 6. fс2 f фэрз а1 y пастыңы»,
— пастычаньy V. K. «Аа дьуаи чат»
пox: замесг 3. . . сb чопыия згулмн
3. . . сb7 f пастыңа 4. с5 f Kе4 (немu
быно 4. . . сd фD7) 5. сd сf6 6. сd3 y
Gеnlix bьaBлнaчa пeпapaгa.

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Правансальскае віно па галівудзкіх рэцэптах

«Добры год» («Good Year»)

ЗША, 2006, каляровы, 118 хв.

Жанр: мэлядрама.

Адзнака: 6 (з 10).

Фінансавы махляр Макс Скінэр (Расэл Кроў) атрымлівае ў спадчыну ад памерлага дзядзькі вінаграднік у Правансе. Дзелавы Скінэр збіраецца прадаць сядзібу, але яго не адпускаюць дзіцячыя ўспаміны. А рамантычнае каханьне да мясцовае прыгажуні і навазнойдзенай сваячка ўзмацняюць ваганьні.

Тактоўная, далікатная й рамантычная стужка Рыдлі Скота. «Не ў грашах шчасьце!» — хаця яны таксама будуць. Герой стаіць перад выбарам: адмовіцца ад сваіх успамінаў, чалавечнасьці, ціх сямейных радасьцяў — ці паслаць к чорту апрыклятую фінансавую калатнечу. Няцяжка здагадацца, якім будзе фінал, але здзіўляе, наколькі паслядоўна амэры-

канскі фільм дыскрэдытуе сквапнае грашпалубства.

Такія стужкі называюць «жаночымі». Але, у адрозьненьне ад іншых жаночых фільмаў, сьлёзы, сьмех, жарты й драматычныя ўскладненьні падобраныя тут у неабходнай прапорцыі. Ляніва-густоўны Расэл Кроў — фінансавы мязотнік, жартаўнік, закаханы; мудры дзядзька Альбэрт Фіні, правансальская дзяўчына з характарам — і прыгажуня-сястра.

Рамантычнае спатканьне ў адкрытым кінатэатры, дзе дэманструюцца мэлядрамы, — і дождж, як выпрабаваньне для закаханых; пацешны дзядок з правансальскім дыялектам і біржавыя інтрыгі.

Праблемы вырашаюцца амаль бесканфліктна, на сталае чырвонае віно рэдкага гатунку... І ці настолькі важна, што правансальскае віно згатаваў амэрыканец па галівудзкіх рэцэптах?

Андрэй Расінскі

ТЭАТРЫ

опэра

На сцэне Цэнтральнага Дому Афіцэраў

8 (пт) — «Дзікае паляваньне караля Стаха».

9 (сб) — «Царская нявеста».

10 (ндз) — «Кармэн».

Купалаўскі тэатар

8 (пт) — «Каханьне ў стылі барока».

9 (сб) — «Ромул Вялікі».

10 (ндз) — «С.В.».

11 (пн) — «Я не пакіну цябе...».

16 (сб), 17 (ндз) — «Макбэт».

ранішнія спектаклі

10 (ндз) — «Сьнежная каралева».

малая сцэна

7 (чц) — «Адчыніце кантралёр!».

11 (пн) — «Дзікае паляваньне караля Стаха».

Тэатар беларускай драматургіі

На сцэне РДК Прафсаюзу

13 (ср) — «Белы анёл з чорнымі крыламі».

15 (пт) — «Адэль».

Тэатар юнага глядача

8 (пт) — «Якая стварыла цуд».

8 (пт) — «Залатое сэрачка».

9 (сб) — «Пацалунак ночы».

10 (ндз) — «Залатое сэрачка».

10 (ндз) — «Дзень народзінаў катэ Леапольда».

13 (ср) — «Палачанка».

14 (чц) — «Рыцар Ордэна Сонца».

15 (пт) — «Марныя намаганьні каханьня».

16 (сб) — «Жураўліныя пёры».

ВАРТА ПАГЛЯДЗЕЦЬ

Субота, 9 сьнежня

НТВ, 14.00

«Волга-Волга»

Расея, 1938, чорна-белы, рэж. Рыгор Аляксандраў

Музычная камэдыя

Самадзейныя акторы на чале зь лістановай Стрэлкай адпраўляюцца ў Маскву — і сваімі сьпеўнымі нумарамі даводзяць да рукі бюракрата Бывалава (Ігар Ільінскі).

Шчасьлівы маскульт сталінскіх часоў. Але таленавіта — і сьмешна.

«Лад», 18.10

«Фантамас разбушаваўся»

Францыя — Італія, 1965, рэж. Андрэ Юнэбэль

Чарговія прыгоды інспэктара Жува, Фантамаса — і журналіста.

Ізноў геніяльны Люі дэ Фюнэс і Жан Марэ.

БТ, 19.10

«Скрыжаваньні»

ЗША, 2002, рэж. Тамра Дэвіс

Моладзевая камэдыя

Тры сьброўкі, якія ня бачыліся зь маленства, сустракаюцца зноў — і вандруюць па краіне. Падчас вандроўкі ім прыйдзеца нашоў па-знаёміцца адна з адной і раскрыць важнасьць сьброўства, сям'і, вер-

насьці і каханьня.

Свае акторскія таленты ў гэтым фільме паспрабавала поп-зорка Брытні Сьпірс.

СТВ, 20.15

«Чырвоны цмок»

ЗША — Нямеччына, 2002, рэж. Брэт Ратнэр

Псыхапаталягічны трымценьнік паводле аднайменнага рамана Тома Гарыса

Канібальскі дэбют Ганібала Лектэра. У фільме распавядаецца, як быў злоўлены легендарны душэгаб. Як і ў «Маўчанні ягнятак», сам Лектар выкарыстоўваецца, каб знайсці ма-няка па мянушцы «Зубная фэя».

Крывавы, трымценьны й неда-ацэнены фільм.

Эндрэ Нортан — у ролі сьледчага, Ральф Файнз — маньяк і Эн-тані Гопкінз — Ганібал forever.

БТ, 22.10

«16 кварталаў»

ЗША, 2006, рэж. Рычард Донэр

Трымценьнік

Паліцэйскі мусіць даставіць сьведку ў суд — праз 16 небясьпечных кварталаў. Многія жадаюць, каб сьведка загінуў...

Рычард Донэр — прафэсійны аўтар страшнага кіно («Омэн»).

Ролі выконваюць: Брус Ёліс,

Мос Дэф.

НТВ, 22.55

«Чырвоны кут»

ЗША, 1997, рэж. Джон Эўнет

Дэтэктыўная драма

У Кітаі амэрыканскаму бізнэсоўцу падкідаюць забітую дзяўчыну. Героя абвінавачваюць у злачынстве... Пакуты аўтарытарнага суду, кашмар кітайскай турмы, напружанае дзеянне.

Актуальнае кіно, хаця ў Беларусі не такія частыя гэпі-эндзі.

У трымценьным дэтэктыве зьняліся Рычард Гір, Бай Лінг, Брэдлі Ёйтфард.

Нядзеля, 10 сьнежня

БТ, 19.05

«Мільён»

Вялікабрытанія — ЗША, 2004, рэж. Дэні Бойл

Сямейная камэдыя

Англія, 7 дзён да абмену фунту на эўра. Рабаўнікі крадуць мільён, але валізка з фунтамі трапляе да школьнікаў. Абмяняць грошы дзеці, вядома, ня могуць. Засталося растрынькаць іх за сем дзён...

АНТ, 21.35

«Гутарка з вампірам»

ЗША, 1994, рэж. Ніл

Джордан

Вампірская драма паводле рамана Эн Райс

Інфэрнальная гатычная гісторыя, якая адразу сталася клясыкай страшнага кіно. Журналісту дае інтэрвію вампір, які пражыў 200 гадоў. Вампір з чалавечай душой...

Гістарычныя шаты, касцюмы, змрочная атмасфэра, нестандартны троххутнік трох крывасмокаў — і звышбуйныя зоркі ў галоўных ролях.

У фільме граюць: Том Круз, Брэд Піт, Антоніе Бандэрас, Кірстан Данст.

БТ, 22.25

«Павук»

Францыя — Канада — Вялікабрытанія, 2002, рэж. Дэйвід Кронэнбэрг

Драматычны трымценьнік

Пасьля клінікі герой карціны па мянушцы Павук вяртаецца дадому. Старыя месцы выклікаюць у яго пакутлівыя дзіцячыя ўспаміны...

Пясыяр мутацый Дэйвід Кронэнбэрг зрабіў шэдэўр пра таямніцы чалавечай душы. Шызоідная драма — з геніяльнай акторскай іграй Ральфа Файнза і Міранды Рычардсан (сыграла дзьве цалкам супрацьлеглыя ролі!).

Андрэй Расінскі

Каб штотыдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і прыватныя ахвяраваньні

Каб гарантавана чытаць «Нашу Ніву» цяпер, калі «Саюздрукам» і «Белпошце» забаронена распаўсюджаць газету:

- 1) Просім усіх ахвотных чытаць газету **паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць па тэлефоне, факсам, праз пошту ці электронную пошту.** Тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32 (МТС), (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@tut.by, паштовы адрас: а/с 537, 220050 Менск.
- 2) Просім кожную сям'ю чытачоў **пералічваць на рахунак газэты ахвяраваньне з разьліку 6 000 рублёў на месяц.** Гэтага будзе досыць для выхаду і дастаўкі газэты. **У блянку банкаўскага паведамленьня ці паштовага пераказу, калі ласка, дакладна і разборліва пазначайце адрас, у тым ліку індэкс і код пад'езду.** Тыя, хто перакажа 18 000 рублёў за раз, забясьпечыць выхад газэты на тры месяцы. Хто ж мае магчымасьць пераказаць 36 000 рублёў, зможа чытаць «НН» паўгоду.

Дзякуй

Аляксандру Ф., Ірыне М., Міколу П., В.В., Ю.В., В.П., А.Б., Івану Б., В.А., В.П., Уладзімеру К., М.Г., Марыі С., Пётру Т., Г.З., Віктару П., Натальлі Р., Сяргею С., Андрэю Ш., Міхаілу Ж., Сержуку Л., Ларысе Н., Дыяне П., Веры С., Юр'ю М., Мікалаю К., Андрэю К., Альбэрту С., Галіне Т., Людміле М., Юр'ю Б., Аляксандры Г. зь Менску.

Валерыі Х. зь Дзяржынскага раёну.

Мікалаю К. зь Лунінецкага раёну.

Андрэю М. зь Новалукомлю.

В.Д., Галіне Г., Іне С. з

Барысава.

Міхаілу М. з Стоўпцаў.

Зьмітру К. зь Віцебскага раёну.

Кастусю З. зь Віцебску.

Г. зь Менскага раёну.

Мікалаю Н., Андрэю Л. зь Салігорску.

Канстаціну К., Андрэю К., Аляксею К. зь Магілёва.

Эльвіры Х., Рэгіне Г. зь Гомеля.

Віктару М. зь Баранавічаў.

Інэсе З. зь Жыткавіцкага раёну.

Сяргею П. зь Гомеля.

У.Т. зь Маладэчна.

Тацяне Х. зь Пінску.

Максіму К. зь Наваградзкага раёну.

Д.Д. зь Бабруйска.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ

Фонд выданьня газэты «Наша Ніва», УНП 101 115 521

МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак атрымальніка

3015 212 000 012

Асабовы рахунак

(прозьвішча, імя, імя па бацьку, адрас)

Від аплаты				Дата	Сума
Ахвяраваньне					
Агулам					

Касір

Фонд выданьня газэты «Наша Ніва», УНП 101 115 521

МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Менск, код 764

Рахунак атрымальніка

3015 212 000 012

Асабовы рахунак

(прозьвішча, імя, імя па бацьку, адрас)

Від аплаты				Дата	Сума
Ахвяраваньне					
Агулам					

КВІТАНЦЫЯ

Касір

М.П.

На які рахунак пералічаць грошы?

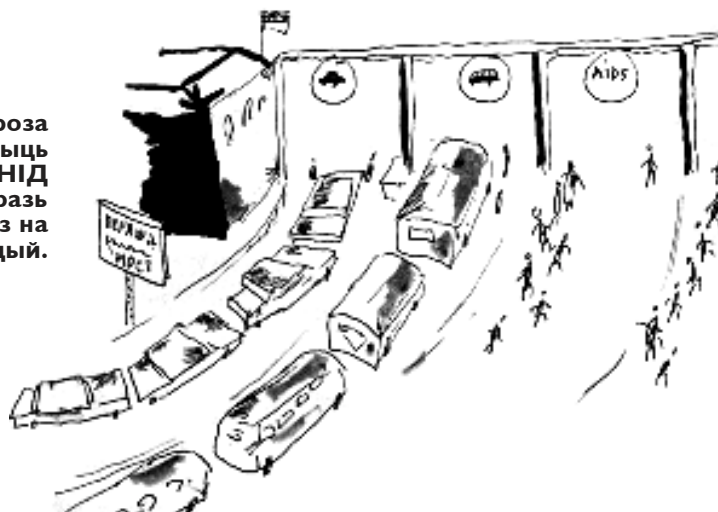
Ахвяраваньне можна перавесць ў любым аддзяленьні банку, на любой пошце. Улічыце, што пры пераказваньні грошай паштовым пераводам пошта спаганяе дадаткова 3%, а пры пераводзе грошай празь «Беларусбанк» працэнт не бяруць. На банкаўскай квітанцыі ў графе «Від плацяжа» трэба пазначыць: «Ахвяраваньне». У графе: «Атрымальнік плацяжа» трэба пісаць: «Фонд выданьня газэты «Наша Ніва», УНП 101 115 521». У графе «Найменаваньне банку» трэба пісаць: «МГД ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764». У графе «Рахунак атрымальніка» 3015 212 000 012. Пры перасылцы грошай па пошце тое самае трэба пісаць у рубрыках «Каму» і «Куды».

...фатакар «Коммерсанта»,
здымкі якога Менск лічыць
абразьлівымі, хацеў бы
рэабілітавацца.

— Мяркую, мае апошнія фоты
не выклікаюць у вас пратэстаў?

...рэалізавалася б пагроза
Чаргінца аблегчыць
транзыт хворых на СНІД
у краіны Эўразьвязу празь
Беларусь у адказ на
адмену прэфэрэнцый.

...спэцслужбы
выкарысталі гісторыю з
атручэньнем Літвіненкі.

Дыктар: «Спачатку мы
думалі, што знайшлі ў
машыне Анжалікі Борыс
амфэтаміны, потым —
гераін. Аднак натуральна,
што палякі цягаюць з
сабою палёній-206».

Сабачыя гісторыі

Адзін Сабака трапіў у танк. А там Граждан пілуе снарад: «Тут золата хопіць і на дзёда Мазая з зайцамі...»

Адзін Сабака паставіў усіх перад фактам. Граждан, даведаўшыся пра гэта, сказаў: «Як бананы лопаць, дык усе здаровыя, а як нюхаць клей, дык мама яшчэ не дазваляе...»

Адзін Сабака зайшоў у мэтро. Граждан забег сьледам і закрычэў: «Хопіць катацца, пара ўжо для Шніперзона вагоны з кукурузай разгружаць!..»

Адзін Сабака з прыкметамі атручэння трапіў у больніцу. Граждан здзівіўся: «А ў мяне кожны дзень панос, і я чую пачонкай, што мне давадзецца стаць улюблёным у гэту рэвалюцыйную жызнь...»

Адзін Сабака, даведаўшыся, што ў «Нашай Нівы» хутка будзе іншы галоўны рэдактар, выпіў і закусіў удзяла. Граждан, даведаўшыся пра перамены ў рэдакцыі, абрадаваўся: «Цяпер мяне точно не пасадзяць за буракі, якія я спас у мінулым годзе ад галоднай сьмерці...»

У аднаго Сабакі быў добры настрой, і ён сьпяваў. Граждан, пачуўшы сабачыя песні, разлаваўся: «Давадзецца і яму морду набіць, бо такі Павароці ня можа ўкрашаць зону майго аб'яднання на кісламалочнай глебе...»

Адзін Сабака сказаў: «Я не забіваў вашага дзіка!..» Пачуўшы гэта, Граждан загадаў ачысьціць лес ад вожакаў у тумане і грузьдзёў у сьмятане...

SG

А ты падпішыся!

Каб рэгулярна атрымліваць «Нашу Ніву»,

проста паведаміце ў Рэдакцыю свой адрас.

Адначасова Рэдакцыя зьвяртаецца з просьбай ахвяраваць на выданьне. Дэталь — старонка 30.

У НУМАРЫ

Наступнікам Пуціна будзе праваслаўны кагэбіст

Партрэт кіраўніка Расейскай чыгункі. Старонка 13.

Вершы пра Плошчу

Эмацыйнае падарожжа ў тыя дні, калі сэйсмографы паэтычных душаў зашкальвала. Старонка 11.

Фафудзьдзя

Украінскі Інтэрнэт захапляецца гульні ў «фафудзьдзю», паводле папулярнасьці параўнальнай з расейскім «мядзьведам». Старонка 22.

ЖАРТ

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Багачы, памешчыкі ды фабрыканты ня вельмі церпяць бяду ды гора ад цяперашніх парадкаў; найгорш жывецца працуючаму народу, таму народу, што апроч сваіх рук да працы нічога ня мае. Дзеля таго найлепшымі, найсьмялейшымі байцамі ў Думе за новыя парадкі будуць тыя людзі, каторых працуючы народ выбера спамеж сябе або спамеж сваіх шчырых, праўдзівых і верных прыяцеляў, што для яго працавалі і цяперлі за справу народную.

«Наша Ніва». 1906. №3

Наша Ніва

незалежная газэта

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,
У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
фотарэдактар Арцём Лява
галоўны рэдактар Андрэй Скурко
мастацкі рэдактар Сяргей Харэўскі
выдавец і заснавальнік Мясцовы фонд выданьня газэты «Наша Ніва»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Менск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НИВА. Сьпасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 12 палос фарматам А2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Менск, пр. Ф.Скарыны, 79. Рэдакцыя ня нясе адказнасьці за зьмест рэжымных абвестак. Кошт свабодны. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі прыяцельнага выданьня №581 ад 4 ліпеня 2002 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220030, г. Менск, вул. Калектарная, 20а-112. Р/р 3015212000012 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Менск, код 764.

Наклад 2671. Газэта выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друку 23.00 29.11.2006.

Замова № 6802.

Рэдакцыйны адрас: Калектарная, 20а-112.

ПРИВАТНЫЯ АБВЕСТКИ

КАНТАКТЫ

Зьміцер Дашкевіч, трымайся! Бог цябе любіць. IV Царстваў 6:16! Брат Беларускіх патрыётаў і хрысьціянаў! запрашаем наведаць сайт БХД www.bchd.info або пісаць: а/с 290, 220109, Менск. П.Севярынец

ПАКОЙ

Здыму пакой у адэкватных людзей за разумны кошт. Разглядаю ўсе іншыя варыянты жылля ў Менску. Плачу справуна. Т.: 685-52-39. Сяргук

ПАДАРОЖЖА

Зьміцер Касцяпярэвіч запрашае ў сяброўскае падарожжа 17 сьнежня (нядзеля) па маршруце: Менск—Крывічы—Будслаў—Княгінін—Касьцяневічы—Куранец—Вязьнін—Краснае—Менск.

23—24 сьнежня: Вільня—Коўна—Рушышкі. Т.: 292-54-58, 622-57-20, 110-19-28, 509-12-16, 573-88-17

ПРАЦА

Шукаю адміністратара для працы з сайтам. Т.: 771-49-39. Алясь